

کلید سوالات شامل 350 سوال کاربردی اداره خدمات ملکی:

1 سیاست چیست؟

جواب: سیاست عبارت از دستور العمل های کلی است که حدود و اندازه فعالیت و تصامیم لازم را که از طرف مجریان امور برای رسیدن به اهداف سازمان گرفته می شود ، مشخص و تعین می کند.

2 سیاست داخلی و خارجی چیست؟

سیاست داخلی؛ تطبیق قوانین ، قانون اساسی ، دفاع از استقلال ، حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و حفظ منافع ملی کشور می باشد.

سیاست خارجی ؛ سیاست مثبت ، فعالیت های بی طرفانه ، عدم مداخله ، حسن همگواری و احترام متقابل با سایر کشورهای جهان.

3 دولت را تعریف نمایید و بگویید که متشکل از چند قوا است؟

دولت از نظر حقوقی عبارت از سازمان سیاسی است که دارای موقعیت جغرافیایی و مرزهای تعیین شده بین المللی باشد و تحت اداره یک قدرت عالیه قرار داشته باشد.

دولت متشکل از سه قوه است. 1 اجراییه 2 مقننه 3 قضاییه میباشد.

4 وظایف اساسی دولت را بیان کنید؟

دفاع از استقلال ، حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی ، تامین امنیت و قابلیت دفاعی کشور.

5 حکومت را تعریف کنید؟

حکومت عبارت از قوه اجراییه دولت است که پالیسی دولت را در جامعه تطبیق می کند.

6 حاکمیت چیست؟

عبارت از اعمال نفوذ دولت بر قلمرو داخلی و خارجی آن می باشد.

و به د نوع است:

1 حاکمیت ملی توسط ممثیین مردم تمثیل می شود. مثل از طریق پارلمان ، مجلس موسسان...

2 حاکمیت دولتی تطبیق سیاست داخلی و خارجی مملکت توسط هیات حاکمه دولتی است.

7 منافع حقوقی در افغانستان چیست؟

1 دین 2 قانون 3 عرف و عادات 4 فرامین 5 حقوق تعاملی.

8 اداره چیست و به چند نوع است؟

اداره عبارت از نظام اجتماعی بوده که در آن یک عدد اشخاص جهت رسیدن به یک سلسله اهداف نسبتاً مشخص با هم همکاری و اشتغال دارند.

اداره دونوع است: 1 اداره رسمی 2 اداره غیررسمی.

9 اداره رسمی را تعریف کنید؟

اداره رسمی عبارت از اجتماع یک عدد افراد است که تحت رهبری سلسله مراتب اداری به منظور تحقق بخشیدن هدف های معین به همکاری همیگر به وجود آمده و وظایف و صلاحیت ها در آن مشخص می باشد.

10 اداره غیررسمی را تعریف کنید؟

اداره غیررسمی عبارت از اجتماع افراد یا گروه هایی برای اهداف معین و مشخص بدون درنظرداشت سلسله مراتب اداری کارنموده و عمدتاً ارتباط شان ناشی از غربیزه ها و یا تمایلات طبیعی انسانها می باشد.

11 سلسله مراتب چیست؟

سلسله مراتب عبارت از اجرای درست امور در یک اداره بوده یعنی از بالا به پایین هدایات از پایین اطاعت و اجراءات میباشد.

12 توافقات لندن چیست؟

توافقات لندن درمورد انکشاف اقتصادی کشور و تطبیق اصلاحات اداری دایر شده بود تا توافقات بن و توکیو را ارزیابی و به صورت بهتر تطبیق نمایند.

13 سازمان چیست؟

عبارت از یک ترتیب خاص و سنجیده ی افراد جهت حصول مقاصد و اهداف خاص می باشد که شامل مشخصات ذیل اند.
1 هدف خاص 2 تشکیل خاص 3 افراد.

14 سازماندهی چیست؟

سازماندهی جریانی است که طی آن تقسیم کارمیان افراد و گروه های کاری و ایجاد هماهنگی میان آنها برای رسیدن به اهداف میباشد.

15 اصول کاری چیست؟

در عمومیات اصول کاری عبارت از ارزش های است که توسط کارمندان در یک اداره در نظر گرفته می شود. اصول کاری به اساس اخلاق و پرهیز کاری به هم استوار است.

16 مدیریت چیست؟

مدیریت عبارت از هماهنگ ساختن نیروی مادی و انسانی جهت رسیدن به هدف با حداقل مصرف در کوتاه ترین زمان است.

عناصر مهم اداره ؟ 1 هدف 2 منابع 3 موثریت 4 مثمریت 5 جوانب ذی دخل.

- هدف: عبارت از همان نتیجه مطلوب است که تمام فعالیت ها به استقامت آن سوق داده میشود.
- منابع: عبارت از تمام سرمایه مادی و معنوی سازمان میباشد. اقسام منابع: مالی، فزیکی، بشری وغ محسوس.
- موثریت: اجرای درست کار در اداره میباشد که در آن کیفیت مطرح است.
- مثمریت: اجرای درست کار در اداره بوده نحو که از سرمایه کم محصول زیاد بدست آید.
- جوانب ذی دخل: عبارت از تمام مامورین، سهام داران، مراجعین و سایر افراد که تمایل داشته باشد

17 مدیرکیست ؟

مدیر در لغت به معنی اداره کننده و کارگردان می باشد و در اصطلاح مدیر شخصی است که مسؤولیت تنظیم و عملکرد تیم خود را به عهده دارد.

18 مهارت های یک مدیر چیست؟

مسلکی بودن ، شنونده ی خوب ، تشویق کننده خوب ، مذاکره کننده ، کنترول کننده و ایجاد انگیزه در بین پرسونل.

19 خصوصیات مدیر چیست؟

سرمی ، پلانگذاری ، تخصیص ، استخدام ، هماهنگی ، رهبری ، راپوردادن و راپور گرفتن.

20 مفاهeme ارتباط چیست؟

مفاهeme عبارت از انتقال معلومات ، نظریات ، پیامها ، افکار ، هدایات ، ادراک و احساسات با استفاده از طریق وسایل مختلف بین طرفین می باشد.

21 بازدهی (فید بک) چیست؟

بازدهی عبارت از عکس العمل گیرنده ی پیام در برابر فرستنده ی آن می باشد که فرستنده را در رابطه به چگونگی دریافت پیام با خبر می سازد.

22 اوصاف آمرخوب چیست؟

قدرت تشخیص ، قدرت تطبیق و قدرت ارتباط را داشته باشد.

23 کارکرد مامورین زیردست را بعد از تعینات چگونه ارزیابی می کنید؟

1 رعایت اوامر آمریت 2 جدیت دروظیفه 3 صداقت ، پشت کار 4 اخذ سجل مساعد واجرات او با قوانین هماهنگ باشد.

24 وظایف یک اداره چیست؟

اتخاذ تصامیم ، پلان نمودن فعالیت ها و تثبیت بودجه ، توظیف نمودن کارمندان برای اجرای وظایف محوله ، ناظارت در تطبیق پلان کاری ، رهنمایی پرسونل ، کنترول واستعمال مناسب از منابع و وسائل ، تشویق پرسونل برای اجرای بهتر وظایف میباشد.

27 سیستم اداری افغانستان به چند قسم است؟ (از نظر قانون اساسی)

به دو قسم است:

1 سیستم مرکزی که توسط وزرا و رئسای مستقل رهبری و کنترول می گردد.

2 سیستم ولایتی (محلي) که توسط واليان رهبری و کنترول می گردد.

28 اداره ی عامه چیست؟

اداره ی عامه از دو کلمه ی اداره و عامه ترتیب شده است.

اداره عبارت از یک سازمان اجتماعی است که برای رسیدن به یک سلسله اهداف گرد هم می آیند.

عامه عبارت از تمام وزارت ها و ادارات مستقل که در داخل و خارج کشور مصروف خدمت می باشد ؛ به شمول سه قوه ی مقننه ، قضاییه و اجراییه (اداره عامه) می باشد.

29 دورنمای اداره ی عامه افغانستان چیست؟

داشتن یک اداره ی عامه شفاف ، موثر و خدمتگذار مردم داشتن تشکیلات اداری منظم در مرکز و در سطح ولایات و ولسوالی ها جهت حذف مشابهت های کاری بین وزارت ها و ادارات محلی کاهش در مصارف استفاده ای اعظمی از استعداد های نایاب.

30 حقوق اداره چیست؟

مجموع قواعد و مقرراتی است که روابط افراد را با اداره و روابط ادارات را بین هم تنظیم می کند.

31 موسسه چیست؟

عبارة از یک تشکیل تعاضی پلان شده است که در آن رول ، وظایف و روابط افراد جهت نایل شدن به اهداف واضح شده باشد.

32 مشخصات یک اداره ی سالم چیست؟ 1

1- در ادارات باید از تمام اصول ، قواعد و مقررات اداری پیروی لازم صورت گیرد.

2- تشکیل اداره باید با ضروریات اصلی آن سازگار باشد و با اهداف و وظایف اصلی اداره هماهنگ و از تورم تشکیلاتی جلوگیری به عمل آمده باشد.

3- در انتصاب ، انتخاب ، تغیر ، تبدیل و تدبیرات کارکنان باید اصول مهم اداری مانند اصل تعادل ، تخصص مفیدیت و مثمریت ، روابط انسانی و سلسله مراتب اداری مراعات گردد.

4- اداره باید از نقلب کاری ، استفاده جویی ، رشوه ستانی و بروکراسی (کاغذپرائی) عاری باشد.

5- کاربه اهل کارسپرده شود.

6- در اداره باید هماهنگی ، سیستم خوب کنترول و رهبری وجود داشته باشد و اصول مدیریت پیروی صورت گیرد.

33 رول مهم و اساسی که دریک اداره ایفا می نماید ، چی خواهد بود؟

جهت ایجاد یک اداره سالم رعایت از قوانین و مقررات ، ایجاد نظم و دسیپلین ، رعایت سلسله مراتب ، پابندی به وظیفه ، حسن همکاری با همکاران ، سلوک نیک با مراجعین

34 پروژه چیست؟

فعالیت هدفمندانه ای که دارای بودجه ، تشکیل ، پلان کار و معیاد مشخص داشته و دارای نتایج معین می باشد.

یا به عباره‌ی دیگر ، عبارت از پلان گذاری و فعالیت طرح شده جهت نایل شدن به اهداف است. در پروژه شروع و ختم فعالیت و بودجه آن مشخص می باشد.

35 پروگرام چیست؟

یا به عبارت دیگر ، از ردیف از پلانها و دستایر جهت رسیدن به فعالیت‌های آینده می باشد.

36 مقایسه چیست؟

عبارت از اجرای کار و وظیفه محوله است که به اساس تشکیل به یک شخص و یا فرد محول شده باشد.

37 مشاجره چیست؟

در لغت کشمکش و عدم توافق را گویند و در اصطلاح امور اداری ، از ناسازگاری بین کارمندان ، مراجعین و در سطح آمرین نیز واقع می گردد.

38 انگیزه چیست؟

سبب ، باعث ، علت ، آنچه که کسی را به کاری برانگیزاند ، است.

39 سیستم چیست؟

سیستم عبارت مجموعه ارگانها و دیپارتمانت‌های داخلی یک سازمان می‌باشد که بارعایت مقررات و سلسله مراتب جهت رسیدن به هدف یکجا باهم فعالیت میننماید.

40 تجزیه و تحلیل چیست؟

عبارت از مطالعه‌ی جامع و کامل سیستم‌ها و روش‌های سازمان به منظور بهبود بخشیدن و ساده کردن امور می باشد.

41 پلان چیست؟

پلان عبارت از طرح ویا دید قبل پیش بینی شده برای فعالیت اساسی جهت رسیدن به هدف مشخص و معین میباشد.

نکات مهم آن عبارت اند از 1 بودیجه 2 هدف 3 منابع بشری 4 وسایل وابزار

پلان گذاری چیست؟

پلان گذاری عبارت اند از پرسوه‌ی تشخیص و تعریف اهداف ، تعین فعالیت‌های توام با زمانبندی تطبیق آن ، طراحی وضعیت مطلوب و تدارک اقدامات ووسایل جهت تحقق اهداف و سنجش دقیق مصارف و ترتیب شرح مصارف می‌باشد.

رهبری چیست؟

عبارت از پرسوه‌ی تاثیرگذاری بر فعالیت‌های گروهی از افرادی است که در وضعیت معین برای تحقق اهدافی تشریک مساعی می‌نمایند.

در رهبری نفوذ داشتن بر دیگران به نحوی که آنها را در راستای تحقق اهداف بکشاند ، حائز اهمیت زیاد می‌باشد.

43 پالیسی چیست؟

پالیسی در حقیقت یک پلان محتاطانه‌ی اجراءات است درجهت رهنمود تصامیم و دستیابی به نتایج معقول و منطقی.

استراتئیژی چیست؟

استراتئیژی عبارت از برنامه‌ی واحد و کاملی است که بر مبنای آن نیل به اهداف اساسی سازمان تعین میگردد.

44 ارزیابی به کدام منظور و هدف است؟

ارزیابی به منظور تحسین و تثبیت شخصیت ، اهلیت و شایستگی یک کارکن به هدف پلان کاربه اهل کار است.

45 ارزیابی چیست و هدف آنرا توضیح بدارید؟

ارزیابی عبارت از پرسوه‌ی تنظیم فعالیت‌ها به طور سیستماتیک است ، که در ختم پروژه‌ها ویا معیاد معین از فعالیت‌ها به راه اندخته میشود.

ویا ارزیابی عبارت از بخش کار افراد است که در اثر آن عملکرد افراد به اساس معیارهای از قبیل تنظیم شده ، مقایسه ونتیجه مثبت آن به اطلاع کارمندان رسانیده می‌شود و هدف آن قرار ذیل است.

1 شناسایی افراد به منظور جابجایی موثر انها

2 تشخیص افراد بی کفايت و بی کارکه باید در مرور آنها در نظر گرفته شود.

3 شناسایی افرادی که باید ارتقا داده شوند.

4 آشنایی با خصوصیات شخص واستعداد های افراد.

فرق میان نظارت و ارزیابی چیست؟

نظارت در جریان فعالیت ها طور دوامدار و مسلسل صورت میگیرد.

و ارزیابی در ختم فعالیت ها و یا در معیاد معین پروژه صورت میگیرد.

46 نظارت چیست؟

1- عبارت از تنظیم فعالیت ها پرسه مشاهداتی بوده که در جریان فعالیت ها صورت میگیرد.

2- نظارت یک عملیه ی دوامدار و مسلسل ، از جریان فعالیت اداره می باشد .

3- همچنان نظارت یک پرسه ی جمع آوری و تحلیل شاخص ها برای آگاهی آمرین و مدیران بوده تا بتوانند فعالیت های اجرا شده را با پلان داده شده مقایسه نمایند .

49 بررسی چیست؟

بررسی یک نوع بازررسی است از صورت اجراءات و تطبیق اهداف و پلانهای حسابات مالی و اداری که توسط آمر اداره توظیف و تعویض صلاحیت به شخص دیگر مطابق قانون انجام می شود.

53 بازررسی چیست؟

بررسی عملیه ایست که به موجب آن نتایج تفتيش تحقیق می یابد.

54 تفتيش چیست؟

تفتيش عملیه ی بازررسی منظم ، تحلیل معاملات ، حسابات ، عملیات و گزارشات نهاد های دولتی و غیردولتی بوده که در ختم فعالیت ها و پایان سال مالی به ملاحظه اسناد صورت می گیرد.

55 تفتيش داخلی چیست؟

تفتيش داخلی ارزیابی فعالیت ها و اجراءات مالی و حسابی را به شکل دوام دارد جریان سال بررسی و رهنمایی می نماید.

56 تفتيش خارجی چیست؟

تفتيش خارجی بالای صورت های مالی (حساب قطعیه) مرجع تحت تفتيش اظهار نظر نموده و بالای فعالیت های تفتيش داخلی اتکا می نماید و بررسی آنرا طبق معيار های تفتيش بين المللی (انتوسای) بوده و گزارش ده رئیس دولت و پارلمان می باشد.

57 کنترول چیست؟

کنترول عبارت از پروسه‌ای است مطابقت فعالیت‌های انجام شده را با فعالیت‌های پلان گذاری شده تحت غور و بررسی می‌گردد. کنترول به دو نوع است

1 کنترول قبلی از طرف نماینده‌ی وزارت مالیه طور دوامدار صورت می‌گیرد.

2 کنترول بعدی از طرف اداره‌ی کنترول و تفتيش مطابق پلان در ختم هرسال مالی صورت می‌گیرد.

58 تشکیل چیست؟

تشکیل عبارت از تقسیم بندی وظایف، ثبت وظایف، تفویض صلاحیت و ایجاد روابط منطقی میان واحد‌های اداری می‌باشد.

59 بست چیست؟

بست، بخشی از تشکیل است که براساس آن کارکن وظیفه محوله‌ی خود را انجام می‌دهد.

60 تحلیل وظیفه چیست؟

تحلیل وظیفه پروسه‌ی تشریح نمودن توقعات از وظیفه واستعداد‌های لازمه برای اجرای وظیفه می‌باشد.

61 اهداف تحلیل وظیفه چیست؟

پروسه‌ی انتخاب، موارد قانونی و حقوقی، ارزیابی کارکردها، برای ارتقا و پیشرفت دوره‌ی خدمت و تربیه و تریننگ.

62 قرارداد چیست؟

عبارت از یک عمل حقوقی دوجانبه است که با تواافق اراده طرفین صورت می‌گیرد و برای عقد و فسخ آن رضایت طرفین ضروری است.

63 اجزای قرارداد شامل چیست؟

نوعیت قرارداد_ (شفاهی و تحریری) ظرفیت طرفین قرارداد، توافق نظر، مشروعیت، حق مطالعه، جبران خساره و مکلفیت‌های طرفین.

64 شرایط قرارداد چیست؟

هویت طرفین، مشخص بودن موضوع قرارداد، تاریخ و زمان معین آن، مشخصات خدمات (وقت، زمان و اشخاص مسؤول) محرومیت، حق فسخ قرارداد توسط جانبین، قرارداد تحت قوانین کدام کشور و مدت قرارداد.

65 دفتر حاضری چیست؟

سندی است که موجودیت کارکن را در اداره در اوقات کارتثبت و اداره امورکارکنان مکلف به تنظیم ، ترتیب و نگهداشت آن است.

66 مهارت های اساسی دفترداری چیست؟

مهارت های اساسی دفترداری عبارت از پرسه سازماندهی اسباب و وسائل داخلی دفتر ایجاد روابط رسمی و منطقی بین واحد های مختلف داخلی و خارجی یک سازمان می باشد که درنتیجه ی آن فضای کاری خوب در داخل دفتر تامین می گردد.

67 اصول اساسی اداره کدام ها اند؟

1 اصل هماهنگی و وحدت هدف 2 اصل سلسله ی مراتب 3 اصل تخصص 4 اصل وحدت امردهی 5 اصل حیطه ی نظارت 6 اصل صلاحیت و مسؤولیت 7 اصل تعادل 8 اصل انعطاف پذیری 9 اصل کارآیی.

69 مسئولیت چیست؟

هرآن اجرات کاری که برای کارمند دربرابر آن توظیف گردیده باشد و بروی سپرده می شود ، مسؤولیت نامیده می شود.

70 صلاحیت چیست شرح دهید؟

عبارت از مجموع اختیاراتی است که به موجب قانون برای انجام اعمال معینیتی به مامور دولت داده شده است.

صلاحیت به دونوع است 1 صلاحیت قانونی 2 صلاحیت اداری.

71 هدف و علت از کاندید شدن به پست مذکور را توضیح دهید؟

1 کار در راستای مسلک و تخصص 2 شرکت در مرحله ی بازسازی و نوسازی کشور 3 ارایه ی خدمات عامه برای هموطنان از طریق انجام وظیفه 4 ایفای وظیفه در محیط اکادمیک و داشتن اشخاص نخبه و دارای اندیشه ی بزرگ 5 علاقه مندی به کار مرتبط با مردم و اجتماع. 6 عیارشدن به حیث کارکنی در آینده بتوانند راه گشای پرالبم های مردم و کشور در عرصه کاری خود باشد.

72 یک کارمند خوب دارای کدام موصفات می باشد ، توضیح دهید؟

صادق باشید در پرتو قانون و مقررات وظایف خود را انجام دهد پشت کارداشته باشید اسرار اداره را حفظ نماید پابند به حاضری باشد سلوک نیک با همکاران و مراجعین داشته باشد.

73 هدف چیست ؟

هدف عبارت از همان نتیجه ی مطلب است که همه فعالیت ها به سوی آن سوق داده می شود.

74 منابع چیست ؟

منابع عبارت از سرمایه مادی و معنوی سازمان می باشد.

که شامل منابع ذیل می گردد. 1 منابع فزیکی 2 منابع مالی 3 منابع بشری 4 منابع غیرمحسوس ، منابع زمانی (وقت) و دیگر منابع غیرزمانی مانند . تحصیل.

75 منابع بشری چیست؟

عبارة از جذب ، پرورش ، توسعه و حفظ نیروهای لایق و شایسته کارجهت رسیدن به هدف اداره می باشد.

76 پلان گذاری را توضیح دهید؟

عبارة از تعین اهداف و فعالیت ها با زمان بندی آن ، ارزیابی و انتخاب فعالیت ها و بالاخره ترتیب شرح مصارف فعالیت می باشد.

ویاعتارت از پرسوه تحلیل و تفکر است که راه را به سوی اهداف نزدیک می سازد.

و سه اصل عده دارد. 1 اهداف و پلان گذاری 2 فعالیت هایی که این اهداف را پیاده می سازد.

3 منابع که در بر آورده شدن اهداف استفاده می شود .

78 مامور کیست توضیح دهید؟

مامور عبارت از اجرا کننده اوامر قانونی آمر است که با خاطر اجرای امور رسمی توظیف گردیده باشد و در مقابل وظیفه رسمی از طرف اداره معاش دریافت میکند.

79 وظیفه یک مامور بر اساس کدام معیارها تعیین میگردد؟

وظیفه یک مامور نظر به بست که مامور در آن تعیین گردید، داده میشود ولی لازم است حين تعیین مامور در بست باید اسناد، تحصیلی، تجربه کاری، اهلیت کاری، صداقت، پشتکار و سایر خصوصیات شخص در نظر گرفته میشود.

82 مامور خدمات ملکی به کدام شخص اطلاق میگردد؟

مامور خدمات ملکی شخصی است که با رعایت احکام قانون به منظور ارایه خدمات طور دائمی در اداره دولتی استخدام میگردد.

83 کارشناس کیست؟

کسیکه منحیث یک شخص متخصص در بخش کاری خود وارد و بحیث کارشناس ایفای وظیفه مینماید.

84 شما سهم خویش را در آوردن اداره سالم چگونه ایفا میکنید؟

با خاطر داشتن یک اداره سالم اولتر از همه باید یک پلان کار منظم داشته باشیم، حسن سلوک، روحیه کار دسته جمعی، تبادله نظریات با پرسونل خود، در نظر گرفتن لیاقت، شایستگی در قسمت انتخاب، پرسونل تبدیل سیستم ابتدایی به جدید و مدرن... وغیره

85 پیامد ریفورم جدید اداری؟

1- الغای تشکیلات کهنه وغیر موثر . 2- از بین بردن بیکاری های مخفی. 3- انکشاف سیستم اداره عامه معاصر. 4- توسعه انواع کاریابی جدید و شغل سازی. 5- بالابردن ظرفیت های کاری منابع بشری. 6- استخدام به شیوه رقابت آزاد به هدف مندی انکشاف ظرفیتها 7- از بین بردن فساد اداری. 8- ایجاد اداره بدون تبعیض . 9- بوجود آوردن رفاهیت همگانی برای افراد جامعه .

86 نظر به کدام ماده قانون اساسی اصلاحات در سیستم اداری کشور توضیح گردیده است؟

ماده 50 قانون اساسی اداره اصلاحات خدمات ملکی ایجاد گردیده است.

87 اهداف کمیسیون را واضح نمایید؟

رہبری سیستم اداره عامه در کشور الف: ب : انسجام تشکیلات اداری دولت. تنظیم و اصلاح امور دولت. ج : د : تنظیم و اصلاح بهتر امور اداره در دستگاه دولت.

88 کمیسیون مستقل اصلاحات اداری متشكل از کدام دارات است؟

کمیسیون مستقل اصلاحات اداری متشكل از ادارات ذیل است: 1- اداره خدمت ملکی 2- بورد تعیینات خدمات ملکی 3- بورد رسیدگی به شکایات خدمات ملکی 4- دارالانشای اصلاحات اداری.

89 خدمات ملکی چیست؟

خدمات ملکی عبارت از انجام تمام فعالیت های اجرائیوی و اداری است که طبق قانون از طریق دولت صورت میگیرد.

90 اهداف کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات چی است؟

1- ایجاد سالم از طریق طرح و تطبیق اصلاحات در سیستم اداری کشور. 2- ثبت وظایف خدمات ملکی. 3- استخدام مامورین خدمات ملکی به اساس لیاقت و شایستگی. 4- تنظیم اساسات امور ذاتی.

91 وظایف کمیسیون مستقل اصلاحات اداری چیست؟

1- طرح و تطبیق پالیسی اداری دولت جهت ایجاد اداره ملکی سالم ، غیر جانبدار فارغ از دخالت سیاسی و سپردن کار به اهل کار. 2- تشخیص، پیشنهاد و نصب مامورین عالیرتبه ملکی به ریاست دولت به طور بیطرفانه و متکی به معیار های لیاقت و کفايت. 3- نظارت از تعیینات مامورین ملکی پاین رتبه بر اساس لیاقت و شایستگی. 4- نظارت از تطبیق پروگرام اصلاحات اداری در وزارت خانه ها و ادارات دولتی. 5- همکاری با تمام وزارت ها و ادارات دولتی جهت ایجاد اداره سالم .

92 ایجاد کمیسیون به اساس کدام فرمان تاسیس گردید؟

ایجاد کمیسیون به اساس فیصله جامعه جهانی و توافقات بن به تصویب و به اساس فرمان 257 مورخ 1381/3/2 منظور گردیده است.

93 توافقات بن شامل چه مطالب بوده است؟

به اساس فیصله بن جامعه جهانی و نماينده گان افغانستان اين چند مورد را به تصویب رسانیده اند. 1- ایجاد اداره مؤقت و کاربرای راه اندازی پروسه انتخابات. 2- ایجاد کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی. 3- ایجاد کمیسیون مستقل حقوق بشر. 4- ایجاد پولیس ملی. 5- ایجاد اردوی ملی. دونرها و جامعه جهانی کمک های خود را متکی به انجام این موارد دانسته اند.

94 وظیفه یک مامور براساس کدام معیار ها تعیین میگردد؟

وظیفه یک مامور نظر به پست که مامور در آن تعیین گردید ، داده میشود ولی لازم است حین تعیین مامور در بست باید اسناد تحصیلی ، تجربه کاری ، اهلیت کاری ، صداقت پشتکارو سایر خصوصیات شخص در نظر گرفته میشود.

95 پی آر ار چیست ؟

برنامه موقتی است بمنظور اصلاح اداره ، بلند بردن سطح موثریت اداره ، ادغام وظایف مشابه ارتقای ظرفیت های کاری مامورین ، نصب مامورین به اساس لیاقت و شایستگی از طریق رقابت آزاد سپردن کار به اهل کار که دارای دو مرحله میباشد. الف -آمده ساختن بست های کلیدی وزارت خانه ها ، ترتیب تشکیل ، بست ها ولایه وظایف . ب- تشخیص بست های پیشنهاد شده توأم با لایه وظایف با پرداخت معاش اضافی موقت .

96 وظایف و صلاحیت بورد تعیینات خدمات ملکی را واضح سازید؟

1- تشخیص و پیشنهاد ، استخدام ، ترقیع ، تبدیلی ، تقاعد ، رفع تقاعد وسایر امور ذاتی مامورین عالیرتبه خدمات ملکی جهت منظوری به رییس جمهور . 2- مطالبه معلومات در مورد بست های خالی از وزارت ها و ادارات دولتی . 3- تصویب معیار های انتخاب و ترتیب فهرست مختصر و انتخاب نهائی کاندیدان 4- رهبری کار کمیته های انتخاب ترتیب فهرست مختصر و انتخاب نهائی . 5- پیشنهاد کاندیدان منتخب جهت اخذ منظور به رییس جمهور .

97 بورد تعیینات متشکل از چند عضو بوده و رییس بورد چگونه انتخاب میگردد؟

بورد تعیینات مطابق قانون متشکل از پنج نفر عضو میباشد که اعضای بورد از میان خویش یک نفر را به حیث رییس بورد برای مدت یک سال انتخاب مینماید.

98 وظایف و صلاحیت بورد رسیدگی به شکایات را واضح سازید؟

1- رسیدگی به شکایات مامورین در مورد تجویز مovidات تادیبی غیر موجه . 2- رسیدگی به هدایات و اوامر غیر قانونی . 3- رسیدگی به تخطی از احکام مندرج مقرره طرز سلوک مامورین خدمات ملکی 4- رسیدگی به شکایات مامورین خدمات ملکی ناشی از امتناع از پذیرش درخواستی ها بدون دلایل معقول . 5- رسیدگی به شکایات عدم دسترسی به دفتر سوانح . 6- رسیدگی به شکایات ناشی از برخورد تبعیض آمیز و غیر عادلانه در مرحله استخدام از طرف بورد تعیینات یا کمیته استخدام وزارت خانه ها . 7- اتخاذ تصمیم در مورد تعیینات تبعیض آمیز و غیر عادلانه . 8- رسیدگی به سایر شکایات که از طرف بورد رسیدگی به شکایات قابل ارزیابی دانسته شود . 9- ارایه گزارش اجرات ربuar و سالانه به مقام ریاست جمهوری از طریق رییس کمیسیون .

99 بورد رسیدگی به شکایات متشکل از چند عضو بوده و رییس بورد چگونه انتخاب میشود ؟

بورد رسیدگی به شکایات مطابق قانون متشکل از سه نفر عضو میباشد که اعضای بورد از میان خویش یک نفر را به حیث رییس بورد برای مدت یک سال انتخاب مینماید.

100 خدمات ملکی شامل کدام فعالیت های میباشد؟

1- اداره ، تنظیم و عرضه خدمات ملکی . 2- طرح پالیسی خدمات ملکی تهیه و ارایه مشوره های مسلکی . 3- طرح و ترتیب قوانین ، فرامین و مقرره مربوط و ثبت آن .

101 وظایف ریاست دارالاشراف واضح سازید؟

1-ریاست دارالاشراف اصلاحات اداری در امور اجرائی مالی و اداری کمیسیون طبق لایحه وظایف مربوط تحت اثر ریس کمیسیون فعالیت مینماید. 2-دارالاشراف تطبیق برنامه ها ، پروژه ها و فعالیت های اصلاحات اداری را ارزیابی و ناظرت نموده و گزارش آنرا به ریس کمیسیون ارایه مینماید.

102 اعضای کمیسیون مستقل اصلاحات اداری دارای کدام اوصاف اند؟

1-تابعیت افغانستان را داشته باشند. 2-حداقل سن (30) سالگی را تکمیل کرده باشند. 3-دارای تحصیلات عالی و تجربه کافی باشند. 4-دارای شهرت نیک و حسن سلوک باشند. 5-به جنایت و جرایم ضد بشری محکوم نگردیده باشند.

103 اعضای کمیسیون در کدام حالات از طرف ریس جمهور عزل شده میتوانند؟

-عدم موقیت در اجرای وظایف محله . 2-سوء استفاده از صلاحیت های وظیفوی . 3-محکومیت به جرایم جنایت ، جنحه یا جرایم ضد بشری حین تصدی وظیفه .

104 کدام شخص به صفت مامور خدمات ملکی پذیرفته میشود ؟

1-سن 18 سالگی را تکمیل کرده باشد. 2-تابعیت افغانستان را داشته باشد. 3-سند فراغت تحصیلی داشته باشد. 4-به مریضی صعب العلاج گرفتار نباشد. 5-مرتکب جرم جنایت نشده باشد.

105 مامور خدمات ملکی دارای کدام حقوق میباشد؟

1-معاش با ضمایم . 2-رخصتی ها . 3-ترفیع . 4-تقاعد . 5-تامینات اجتماعی....

106 کارکنان مطابق اسناد تقاضی دارای چه نوع حقوق میباشند؟

1-حق استراحت 2-حق تامین شرایط صحی و مصونیت کار 3-حق آموزش مجاني 4-حق ارتقای ظرفیت . 5-حق استفاده از تامینات اجتماعی.

107 قرارداد کار چیست ؟

قرارداد کار عبارت از توافق کتبی کارکن و اداره یا کارفرما میباشد که به موجب آن کارکن طبق لایحه وظایف در مقابل دریافت مزد و سایر حقوق و امتیازات دوره کار برای مدت معین یا غیر معین انجام خدمت مینماید.

108 قرارداد کار چه وقت در حالت تعليق قرار میگيرد؟

1-انجام خدمت عسکری . 2-اشتغال در وظایف انتخاباتی . 3-توقف مؤقت کار 4-اتهام به جرم و تحت توقيف و تحقيق قرارگرفتن . 5-حوادث غیر متوجه . 6-تعلیم و تحصیل .

109 قراردادکاردرکدام حالت قسخ میگردد؟

1- به توافق طرفین 2- ختم قرارداد معین کار 3- تقاعد 4- وفات 5- معلولیتی که مانع انجام کار شود 6- توقف کاربیشتر از شش ماه 7- محکومیت نهائی به جزا که مانع کار شود 8- تخطی مکرر بعدازتطبیق مویده تادیبی 9- امتناع کارکن بعداز تعیین مجدد وی به کار قبلی 10- عدم قناعت بخش بودن دوره آزمایشی.

110 کارکنان که قرارداد شان فسخ میگردد مستحق چه امتیاز بنام مساعدت کاریابی میگردد؟ 1- در صورتیکه مدت کارشان الی یک سال باشد مستحق یک ماهه مزد باضمایم . 2- در صورتیکه مدت کارشان از یک الی پنج سال باشد مستحق دو ماهه مزد باضمایم . 3- در صورتیکه مدت خدمت کارکن بیشتر از پنج سال الی ده سال باشد مستحق چهار ماهه مزد باضمایم 4- در صورتیکه مدت خدمت کارکن بیشتر از ده سال باشد مستحق شش ماهه مزد باضمایم .

111 ترقیع مامور چیست؟

ترفیع مامور عبارت از ارتقای مامور از رتبه موجوده به رتبه بلندتر است.

112 مامور چی وقت مستحق ترقیع شناخته میشود؟

مامور در حالات ذیل مستحق ترقیع شناخته میشود: 1- اكمال سه سال خدمت بالفعل 2- مساعد بودن سجل یا فورمه ارزیابی 3- اخذ تقدیر نامه درجه اول.

113 مامور منتظر با معاش کیست؟

ماموری است که متصدی بالفعل نبوده و درحالات انتظار میباشد که نظر به قانون الی شش ماه سرنوشت وی باید تعیین گردد هرگاه در اداره بست وجود نداشته باشد تقرر مامور صورت نمیگیرد.

114 انتظار کدام حالت را گویند؟

هرگاه بست یک مامور حذف و یا در تشکیل از بین میروند مامور در حالت انتظار قرار میگیرد.

115 وجایب مامور خدمات ملکی چیست؟

وجایب مامور خدمات ملیک : - 1- طبق قانون وظایف خود را انجام دهد 2- مامور از صلاحیت مسؤولیت دارد. 3- مکلف به رعایت سلسله مراتب است . 4- اطاعت از آمر 5- مکلف به حفظ اسرار اداره . 6- مکلف به عدم استفاده از صلاحیت رسمی در امور شخصی . 7- عمل خلاف قانون را انجام ندهد.

116 مامور در جریان وظیفه چند موقف دارد؟

مامور در جریان وظیفه موقف ذیل را دارا اند: 1- موقف اصلی . 2- موقف خدمتی . 3- موقف عسکری 4- موقف تحصیلی 5- موقف انفال موقت.

117 تقدیرنامه چیست و چند نوع است؟

تقدیرنامه اجرای امور رسمی در وقت و زمان معین بوجه احسن مبایشد که نایل به اخذ تقدیر نامه میگردد. و تقدیرنامه سه نوع است . 1- درجه سوم 2- درجه دوم 3- درجه اول.

118 امتیازات تقدیر نامه را شرح دهید؟

1- درجه سوم : یک سال قدم و برای مامور موفق رتبه دوماهه معاش . 2- درجه دوم : دو سال قدم و برای مامور موفق رتبه سه ماهه معاش . 3- درجه اول : یک تربيع و برای مامور موفق رتبه چهارماهه معاش.

119 ارتقای سطح بازدهی کار و بهبود کیفیت محصولات و ابتكار و نوآوری چه نوع تشویق میگردد؟ کارکن در برابر اجرای کار به وجه احسن ، ارتقای سطح بازدهی کار و بهبود کیفیت محصولات و ابتكار و نوآوری حسب ذیل تشویق میگردد: 1- اعطای تحسین نامه 2- اعطای تقدیر نامه 3- اعطای مكافات مالی 4- اعطای مدال ، نشان و القاب کارکنان دربرابر اجرای کار به وجه احسن .

120 مواد تادیب کارکن خدمات ملکی دربرابر تخلفات اداره توضیح دهید ؟

1- توصیه 2- اخطار 3- کسر معاش 4- تبدیلی 5- فسخ قرارداد.

121 تعلیق چیست و مامور درکدام حالت به موقف تعلیق قرارمیگیرد؟

تعليق عبارت از انفال موقت مامور از وظیفه مبایشد و در حالات ذیل به حالت تعليق قرارمیگيرد: 1- درحالت که مامور تحت اتهام قرارگیرد و توقيف شود. 2- درحالیکه به مقصد اجرای تحقيق و محاکمه دست مامور از کارگرفته شود.

122 هرگاه کارکن به ارتباط وظیفه تحت ناظارت قرار گیرد و درنتیجه تحقيق بری الذمه شناخته میشود ایا ایام تحقيق را مستحق معاش میگردد؟

بلی زمانیکه در نتیجه تحقيق کارکن بری الذمه شناخته شود ایام تعليق را مستحق معاش با ضمایم آن میگردد.

123 یک کارکن در طول سال برعلاوه رخصتی های عمومی چه رخصتی دیگر را مستحق میگردد؟

1- مدت بیست روز رخصتی تقریبی 2- مدت ده روز رخصتی ضروری 3- مدت بیست روز رخصتی مریضی

124 یک کارکن جدید الشمول در نخستین سال کار خود چند روز مستحق رخصتی تفریحی میگردد؟

کارکن زمانیکه یازده ماه سلسل در اداره مربوطه خود کار نموده باشد برای مدت بیست یوم از رخصتی تفریحی خود استفاده کرده میتواند.

125 کارکن در کدام حالت مستحق سفریه شده میتواند؟

کارکن در سفر های خدمتی ، تبدیلی ، احضار و اعزام به محل دیگر مطابق معیار های که توسط سند تقیینی تنظیم میگردد مستحق کرایه و سفریه میگردد.

126 یک کارکن درکدام حالات به تقاض سوق داده میشود؟ 1

-بعداز تکمیل سن (65) سالگی 2- بعداز تکمیل مدت چهل سال خدمت بالافعل 3- کارکنی که به اساس حکم محکمه بیشتر از دو سال به حبس محکوم گردد به تقاعد سوق داده میشود.

127 مساعدت مالی (اکرامیه) به خانواده کارکن متوفی به منظور تدفین و تکفین آن و تقاعد به چه مقدار است؟

هرگاه کارکن در جریان وظیفه فوت / تقاعد نماید مستحق ده ماهه مزد با ضمایم آن بعنوان آخرين رتبه يا بست آن میباشد.

128 کارکن بعداز اكمال چند سالگی به تقاعد سوق میگردد و تا چند سال دیگر میتواند آنرا تمدید نماید؟

کارکن بعداز تکمیل سن شصت و پنج سالگی به تقاعد سوق میگردد و در صورت ضرورت مبرم اداره به موافقه کارکن که توان کار را داشته باشد دوره کار کارکن الی مدت ده سال تمدید شده میتواند.

129 ایا مامور مستغفی میتواند مجدداً شامل کار و یا تقاعد خود را مطالبه نماید؟

بلی مامور میتواند مجدداً با حفظ رتبه شامل کار شود و یا تقاعد خود را مطالبه نماید البته مدت که مستغفی بوده در دوره خدمت او محاسبه نمیشود و تقاعدهش از تاریخ منظوری استعفا اش محاسبه میگردد.

130 کدام مامور میتواند تقاضای استعفا نماید و در کدام حالت استعفای مامور جواز ندارد؟

مامور که حداقل مدت 25 سال سابقه کار داشته باشد میتواند درخواست استعفا ارایه نماید و در حالت اضطرار نمیتواند استعفای خود را مطالبه کند.

131 ایا مامور تارک وظیفه مستغفی شناخته میشود و یا خیر؟

بلی مامور تارک وظیفه نیز مستغفی شناخته شده و تمام مواد مستغفی بالای آن قابل تطبیق است.

132 اصطلاح کمیسیون یا کمیته را توضیح نماید؟

کمیسیون (کمیته) گروپ از افراد است و معمولاً از طرف اشخاص با تجربه اداره تشکیل میگردد که از طرف آمر مربوطه تعیین میگردد تا به ارتباط اداره بعضی امور را اجرا و تحت بررسی قرار دهد.

133 کنوانسیون چیست توضیح نماید؟

به جلسه های گفته میشود که در طی زمان های مختلف و اوقات معین دایر میگردد . در کنوانسیون ها غالباً موضوعات گوناگون مانند : تجدید نظر بر قانون اساسی کشور و یا رای دهنده گان یک حزب یا کاندیدهای یک حزب مورد بحث قرار میدهد.

134 ورکشاپ چیست توضیح نماید؟

به یک دوره مباحثه علمی و عملی بر یک موضوع مخصوص در یک نشست گفته میشود که در یک گرد همایی جمعیتی از اشخاص تجربه های شانرا میان هم مطرح مینمایند و این مباحثه ها چندین روز طول میکشد و هریک از شرکت کننده گان مواد و نوشته های قبلاً اماده شده به خوانش گرفته و آنرا در مجلس ارایه میدارند.

135 سیمینار چیست توضیح نماید؟

جلسه علمی ، آموزشی و تخصصی میباشد که حداکثر تایک هفته تدویر میباشد. و یا به عباره دیگر : به گروپ کوچکی از شاگردان یا استادانی گفته میشود که در یک صنف و یا پو هنtron یک موضوع مشخص و نتایج تحقیق های قبلآ آماده شده شانرا ارایه میدارند.

236 کنفرانس چیست توضیح نمائید ؟

به آن جلسه گفته میشودکه روی مسائل سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی دایر میشود و در رائی خود کمیته ها داشته و معیاد زمانی مشخص دارند.

137 تریننگ چیست توضیح نمائید ؟

دسترسی به کسب معلومات و مهارت های تئوریکی و میتودیکی است که بشكل عملی و نظری جهت ارتقای ظرفیت در کوتاه مدت تدویر میگردد.

138 ارتقا ظرفیت چیست ؟

عبارت از بلند بردن سویه کاری کارمندان از طریق راه اندازی تریننگ ها ،ورکشاپ ها ، کورس ها ، سیمینارها و همکاری های روزمره و تشخیص نقاط قوی و ضعیف کارمندان جهت ارتقا و بلند بردن آن میباشد.

139 قانون را تعریف کنید و بگوئید که قانون چند نوع است؟

قانون عبارت از تجویز صریح و معقول است که از طرف مقامات نیصلاح بمنظور نظم در جامعه اتخاذ میگردد و تطبیق آن توام با موبیده (احباد) است . یا به عباره دیگر قانون عبارت از مصوبه هردو مجلس شورای ملی (مشرانو جرگه و ولسی چرگه) که به توشیح ریس جمهور سیده باشد. قانون دو نوع است :- 1-قانون اساسی 2-قانون عادی.

140 طی مراحل قانون را شرح دهید؟

قانون از مرحله ابتدایی الی مرحله اخیر مراحل ذیل طی میکند:- 1- مرحله اول : توسط وزارت ، اداره مستقل تسوید . 2- مرحله دوم : - غرض تدقیق ارزیابی و تحقیق با ریاست تقدیم وزارت عدیله . 3- مرحله سوم : - بعداز تدقیق وزارت عدیله غرض تائید به مجلس عالی شورای وزیران ارسال میگردد. 4- مرحله چهارم : - بعداز تائید شورای وزیران با شورای ملی فرستاده و از طرف شورای ملی تصویب . 5- مرحله پنجم : - بعداز تصویب پارلمان مصوبه آن غرض توشیح به ریس جمهور ارایه میگردد. 6- مرحله ششم : - بعداز توشیح ریس جمهور نافذ و غرض نشر به جریده رسمی وزارت عدیله ارسال میگردد.

141 مقرره چیست ؟

مقرره عبارت از توشیح کننده قانون میباشد هر آنچه در قانون وضاحت نداشته باشد باخاطر وضع آن مقرره ساخته میشود ، چون جهان در تحول و تغیر است و قانون نمی تواند جوابگوی همه مقطع های زمانی باشد فلهذا همین مقرره است در مقاطع زمانی قانون را توضیح مینماید و بایدگفت هر آنچه در قانون وضاحت نداشته باشد مقرره آنرا روشن و واضح میسازد.

142 طی مراحل مقرره را بیان کنید؟

مقرره دروزارت ، اداره مستقل طرح بعداً به وزارت عدليه فرستاده ميشود و بالاخره به شورای وزیران غرض تصویب و به توشیح رئیس حکومت ميرسد.

143 فرق بین قانون و مقرره را بنویسد؟

قانون عام است درسطح کشور تطبیق میشود که از طرف هردو مجلس تصویب، رئیس جمهور توشیح و درجریده رسمی نشر و نافذ میگردد.

مقرره خاص است که يك اداره برای پیشبرد امور خویش آن را وضع میکند و به تصویب شورای وزیران ميرسد.

144 سلسله مراتب قانون گذاري را توضیح دهید؟

موقعیت قوانین و سایر اسناد حقوقی دولت با در نظر داشت قدرت الزام و وسعت تنفيذ آن دریک سلسله مراتب عمودی میباشد. 1-قانون اساسی . 2-مجتمع القوانین . 3-قوانين . 4-قرارات . 5-لوایح 6-طرز العمل ها 7-دستورالعمل ها 8-رهنمود ها 9-نورماتيفها .

146 طرز العمل چیست؟

طرز العمل يك سند تехنيکي و اداري است که در يك ساحه مشخص وضع میگردد و براساس آن اجرا و انجام امورصورت میگيرد.

طرز العمل انضباطی عبارت از طرز العملیست که محیط کار هنگامی تطبیق میگردد که يك سند عملیه را متناقض با شرایط تعهد نامه استخدام باشد مرتكب گردد.

لایحه عبارت از وضع يك سلسله معیار های وظیفوی که متکی به قوانین و مقررات باشد.

147 دستورالعمل چیست؟

هدایت عاجل بوده که دریک مدت زمان معین باید انجام داده شود.

148 رهنمود چیست؟

اصول اجرای يك بخش معين کار بوده که بعداز منظوري مقامات ذيصلاح مربوطه به پرسونل آن اداره داده ميشود و زمان اجراء آن معین نمي باشد.

149 نورماتيف چیست؟

چوکات بندی هدایات ، قوانین و مقررات را در روشنی قانون اساسی برای واحد های وزراتها نورماتيف گويند که به کمک طرز العمل ها ، لوایح ، دستورالعمل ها به معرض تطبیق قرار میگيرد.

150 جلسه چیست؟

جلسه عبارت از يکنوع گردهمایی است که در ادارات مختلف برای مقاصد مختلف (چگونگی انسجام امور راه های نیل به اهداف ، مباحثه روی مسائل مورد نظر ، اتخاذ تصاميم مربوطه و سایر مسائل) راه اندازی میگردد.

151 اجندای چیست؟

اجندای مسائل از طرح قبلی تمام اهداف و موضوعات مورد بحث یک جلسه میباشد که پروسه کاری جلسه مطابق به آن مرحله به مرحله به پیش میرود.

152 نکات اساسی اجندای چیست؟

انتخاب مسائل مورد بحث (تصمیم‌گیری) ارسال نمودن اجندای (72 ساعت قبل) نمونه، مشخص، اجندای برای تمام مشترکین و تفکیک مسائل معلوم و نامعلوم میباشد.

153 گزارش جلسه (صورت جلسه) چیست؟

گزارش جلسه عبارت از یکنوع راپوری است که جهت آگاهی مشترکین جلسه از نتایج بدست آمده، تاكید روی مسؤولیت‌ها و مستند ساختن فعالیت‌های انجام شده و تصامیم اتخاذ شده در جریان جلسه ترتیب میگردد.

154 مجلس چیست؟

عبارة از مباحثه میان یک گروپ از افراد است که میخواهند با هم تبادل نظر نمایند و تصمیم اتخاذ نمایند یک مجلس خوب یک مفاهمه موقتی آمیز است.

155 کارگروپی چیست؟

عبارة از فعالیت یک تعداد از افراد است که با تشریک مساعی با دسته جمعی بالای یک موضوع خاص و مشخص اجرا میشود.

156 تصمیم‌گیری چیست؟

جریان را تشریح میکند که از طریق آن راه حل مساله معینی انتخاب میگردد: 1- تصمیم‌گیری عادی 2- تصمیم‌گیری عاجل 3- تصمیم‌گیری بحث طلب.

157 مراحل تصمیم‌گیری را نام ببرید؟

1- تعریف و تشخیص مشکل. 2- جستجوی راه‌های حل مشکل. 3- ارزیابی و انتخاب بهترین راه حل. 4- اجرای تصمیم.

158 اسناد تقنیوی چیست؟

اسناد تقنیوی عبارت از (قانون- فرمان- مقرره و لایحه)

159 فرمان چیست؟

عبارة از هدایت کتبی ریس جمهوری است که راجع به موضوعات معین از طرف ریس جمهور صادر میشود مانند فرمان در مورد توشیح قوانین، مقرراتی یک عدد اشخاص، عفو محبوسین:- 1- فرمان تقنیوی 2- فرمان عادی.

160 حکم چیست؟

حکم عبارت از اجرای امر در یک موضوع به شکل خاص حکم است. فرمان عام است و حکم خاص.

161 مصوبه چیست؟

عبارة کاپی راپور جلسه مقام ریاست دولت و اعضای کابینه (وزراء) میباشد.

162 پیشنهاد چیست؟

سند رسمی تحریری است که جهت اخذ احکام و هدایت از جانب مرجع مربوطه به آدرس مقام ذیصلاح تحریر میگردد.
پیشنهاد بعد از امضا به اداره مربوطه اصدار میگردد.

163 مکتوب چیست؟

مکتوب سند رسمی کتبی است که از طرف یک اداره با خاطر اظهار مطلب به اداره دیگر یا مرجع بطور رسمی ارسال میگردد
میباشد.

محتويات مکتوب عبارتند: مقدمه/ مبدا (شروع و عنوان را آشکار مینماید)، اصل متن و مطلب، اختتام و مهر و امضا.

164 مینوت چیست؟

عبارة از کاپی مکتوب صادره است که جهت اثبات اجراءات در فایل مربوطه اش در دفتر حفظ میگردد.

165 دفتر ثبت راجستر چست؟

کتابی را گویند که در آن احکام اسناد یعنی (پیشنهادات، عرایض، هدایات و رهنمودها) که مزین به امضا مقام ذیصلاح اداره مربوطه باشد درج و ثبت میگردد.

166 در اصدار مکتوب کدام نکات مدنظر گرفته میشود؟

- 1- مکاتب باید اداره شماره مسلسل، تاریخ و عنوان مرجع مربوطه را داشته باشد.
- 2- کاپی و مینوت مکاتب باید حفظ گردد.
- 3- در هنگام تسلیم نمودن مکاتب در دفتر رسیدات باید امضای تسلیم گیرنده اخذ گردد.
- 4- باید محفوظ ارسال گردد و متن آن عام فهم و بدون فلم خورده گی باشد.
- 5- در صورت رسیدن به مرجع ذیربط انجام اجراءات لازم.
- 6- الفاظ مکاتب باید ادبی و متن آن باید صراحت داشته باشد، و موقف اداره در آن مدنظر گرفته شود.

167 متند المال چیست؟

متند المال عبارت از مکاتب و هدایات مقامات که به مراجع پائینی جهت یک سلسله موضوعات صادر میگردد و تمام محتوای مندرج آن به تمام بخشها اجراءات یکسان داشته باشد.

168 استعلام چیست؟

استعلام سند رسمی اداره است که از آن جهت بدست آوردن معلومات از ادارات و مراجع ذیر بط استفاده میگردد.

169 لایحه وظایف چیست؟

عبارت از شرح مختصر وظیفه یک کارمند است که در آن وظایف، استقامت کاری و مسؤولیت های بعدی کارمند درج میباشد.

170 محتویات لایحه وظایف را شرح دهید؟

1- تمام معلومات ضروری را نشان بدهد. 2- تاریخ در لایحه وظایف ذکر شود. 3- تفصیل وظیفه مهمترین بخش لایحه وظایف است که به صورت مفصل ذکر گردد. هر لایحه وظایف باید بیطرف و مطابق به اهداف اداره تنریب شود.

171 پلان کار چیست؟

برنامه ریزی فعالیت های کارکنان خدمات ملکی است که به اساس لایحه وظایف جهت حصول دست آوردهای متوجه تنظیم میگردد.

172 گزارش چیست؟ گزارش عبارت از نتیجه کارکردگی مامور یا اداره در یک دوره مشخص و معین میباشد.

که نکات ذیل باید رعایت گردد:- 1- بر اساس واقعیت استوار باشد. 2- خلا و نواقص بر ملا گردد 3- بدون قلم خوردن باشد. 4- راه حل جهت اصلاح خلا و نواقص 5- تاریخ و امضا داشته باشد.

173 راپور چیست؟

عبارت از انتقال آیدا، نظریات و پیشنهادات به مقامات بالاتر میباشد و یا کارکردهای انجام شده است. (4) نکته اساسی در راپور یا گزارش نویسی وجود دارد. 1- جمع آوری معلومات 2- نگارش 3- طرز انتخاب مطالب 4- تصحیح و اصلاح آن.

174 آرشیف چیست؟

آرشیف عبارت از کلمه است که اجرات ما اضافه از احتیاج به شکل راپور در یک دفتر جمع آوری میگردد.

175 رسیدات چیست؟

دفتر است که برویت آن مكتوب صادر شده کتاب وارد و صادر را جهت ارجاع آن نمیر، تاریخ مرجع مرسل و مرسل الیه را رسانیده در مقابل مرجع مرسل از شخص و یا اداره تسلیم شوند امضا اخذ میگردد.

176 صادره چیست؟

مكتوب که در اداره / ریاست ترتیب میگردد آنرا شمار کتاب صادره، تاریخ در ستون مرسل، نام خود شعبه مربوط و در ستون مرسل الیه نام اداره تسلیم شونده و در ستون خلاصه مكتوب درج میگردد.

177 واردہ چیست؟

مكتوب که خارج از اداره موافق میورزد که در صفحه و ارده نمبر مكتوب، مرکز و یا خارج از اداره و یا از طریق دفتر مخصوص ثبت و راجستر میگردد دفتر اندیکاتور نامیده میشود.

178 دفتر اندیکاتور چیست؟

اسناد که از طریق مرکز و یا خارج از اداره و یا از طریق دفتر مخصوص ثبت و راجستر میگردد دفتر اندیکاتور نامیده میشود.

179 بودجه را تعریف کنید؟

بودجه عبارت از سندي قانوني است که تمام عواید و مصارف یک اداره برای یکسال پیشینی میکند.

طی مراحل بودجه: بودجه در اداره ترتیب میشود، بعداً به وزارت مالیه میرود، بعداً به شورای وزیران ارایه میشود، بعداً به پارلمان جهت تصویب ارایه میشود و بالاخره توسط رئیس جمهور توشیح یا منظور میگردد.

بودجه دو نوع است:-

1- بودجه عادی:- عبارت از بودجه است جهت یک زمان ترتیب شده باشد و مخارج و منابع عواید را بخود دارد.

2- بودجه انکشافی: عبارت از بودجه است که جهت مخارج تمویل پلان فعالیت های توسعی را نشان میدهد.

180 فرق بین بودجه عادی و انکشافی را بیان کنید؟

بودجه عادی برای فعالیت های روزمره استفاده میشود مانند معاشات مامورین، خریداری های لوازم تعمیرات...، و بودجه انکشافی برای تطبیق پلان های انکشافی بکار میرود مانند ساختن بندها، اعمار مکاتیب، کلینیک ها و دیگر تعمیرات... و غیره.

181 بودجه کدام مراحل را طی مراحل میکند و مراحل آنرا به کدام نام یاد میکند و نیز بگویید که بعداز تصویب بودجه بودجه حیثیت چه را دارد؟

بودجه چهار مرحله ذیل را طی میکند:- 1- ترتیب وارایه بودجه 2- تصویب بودجه 3- منظور بودجه 4- اجرای بودجه. مراحل بودجه را بنام دوران بودجه یاد میکنند. بعداز تصویب بودجه، بودجه حیثیت سند قانونی را دارد.

182 کدام اهداف شامل بودجه میباشد؟

شامل اهداف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و غیره میباشد.

183 عامل مهم و اساسی در اجرای بودجه چیست؟

عامل مهم و اساسی در اجرای بودجه عبارت از کنترول و نظارت است که به سه شکل ذیل صورت میگیرد:- کنترول اداری: یک کنترول مقدماتی بوده و در اثنای اجرای بودجه صورت میگیرد که این نوع کنترول بیشتر تصمیمات محصولی امر و در اجرای مصارف نظارت مینماید و کنترول اداری از بخش های ذیل نظارت مینماید: 1- کنترولکیسه 2- کنترول حسابی 3- کنترول در اخیر سال مالی صورت میگیرد که فوه مقتنه از طریق استیضاح فوه اجرائیه را مورد بررسی قرار میدهد. * کنترول قضایی: مهمترین وسیله برای بلند بردن موثریت بودجه را تشکیل میدهد.

184 حساب قطعیه دولت چه است؟

نتیجه اخر مصارف سال مالی و عواید و مصارف دولت به مقایسه بودجه را قطعیه گویند.

185 بودجه چی وقت ترتیب میگردد؟

بودجه طبق احتیاجات ترتیب میگردد.

186 اولین بار نظام بودجه در کدام سال و به کدام مفهوم بوجود آمد؟

برای اولین بار بودجه به مفهوم امروزی بنام پیش‌بینی عواید و مصارف در سال 1299 بوجود آمد.

187 تخصیص چیست؟

عبارت از صدور اسناد و اجرای مقدار پولیست که به منظور تطبیق پلان مالی در طی مدت زمان معین شامل ماه، ربع و سال از طرف اداره مالی ذیصلاح به ادارات ذیر‌بط ارسال و قابل اجرا می‌باشد در ختم آن اداره مصرف کننده به تپیه راپور مصرفی بر اساس اسناد تقاضی کشور می‌باشد.

188 بودجه دولت در یک مملکت تابع چیست؟

بودجه دولت در یک مملکت تابع عواید ملی، به نوبه خود تابع حجم تقاضای مجموعی، تغییرات اوضاع اقتصادی می‌باشد.

189 طرح و ترتیب بودجه از طرف کدام مقامات صورت می‌گیرد؟

از طرف مقامات پایین به مقامات بالایی صورت می‌گیرد.

190 عواید دولت از کدام طریق بدست می‌اید و تابع کدام شرایط است؟

عواید دولت از طریق مالیات مستقیم و غیر مستقیم بدست می‌اید. و تابع شرایط اقتصادی و مالی آینده می‌باشد.

191 محاسبه چیست؟

عبارت از جریان ثبت، تنصیف، تخلیص، توحید، راپوردهی و تفسیر حقایق یا معاملات مالی دولت می‌باشد.

ویا محاسبه عبارت از فن است که معاملات اقتصادی را ثبت، تجزیه و تحلیل، صنف بندی، خلاصه، ارزیابی و نتیجه گیری مینماید.

مدیریت مالی:

عبارت از پروسه پلانگذاری، بودجه سازی، سازماندهی، کنترول و ارزیابی امور مالی سازمان/اداره می‌باشد.

192 خدمت چیست؟

مفهوم ساختن نیازمندی های جامعه را خدمت گویند و هر فرد جامعه که هر کار را که به نفع مردم و جامعه انجام دهد خدمت است.

193 استهلاک را تعریف کنید؟

استهلاک عبارت از مصرف کردن و از بین رفتن چیزهای اقتصادی است.

194 موجودی چیست؟

موجودی عبارت از شمار مستقیم اجناس و نگهداری اسناد آن بوده که این عملیه دارایی دولت را تعیین و پیش‌بینی و تهیه مدارک بودجودی اجناس را تسهیل مینماید.

195 اجناس مصرفی را توضیح دهید؟

اجناس مصرفی عبارت از اجناس است که موعد استعمال و استفاده از الی یک سال بوده یا جزء یک جنس دیگر گردیده و یا قیمت آن پائین تر از (100) افغانی باشد.

196 اجناس غیر مصرفی را توضیح دهید؟

جنس که مدت استعمال و استفاده از زیاده از یک سال بوده و قیمت آن بالاتر از (5000) افغانی باشد.

197 آمر اعطای کیست؟

شخص صلاحیت دار است که تادیه قطعی یا موقتی مصارف دولت را داخل تخصیصات حواله شده موافق به مقررات قبول و منظور نماید.

198 بیجک چیست؟

یک لست اموال که قیمت ها و مقادیر اشیای مندرجه را نشان میدهد، این سند یا بل فروش از طرف یک فروشنده تهیه گردیده و بیک خریدار اعطای یا فرستاده میشود.

199 سند خرج چیست؟

سند که صحت ثبت معاملات (قیود) را در دفاتر حساب یا صحت دیگر حقایق اظهار شده را ثابت نماید و یا به عباره دیگر آنرا رسید در مقابل تادیه پول نقد و یا هر سندی که صحت معاملات حسابی را در دفاتر تایید نماید نمایند.

200 اقتصاد چیست؟

عبارت از رابطه میان مولید، تجارت و تهیه پول در یک کشور میباشد. یا استفاده از منابع قابل استفاده به نحوی که باعث ارزشمندی و حفظ پول گردد و از ضیاع وقت جلوگیری نماید و یا عملی است که در باره تخصیص منابع تولیدی جهت تولید کالاهای گوناگون، توزیع و مصرف آن در حال و آینده گفتگو میکند.

201 بانک چیست؟

عبارت از ارگان است که خدمات مالی را در بخشهاي مختلف برای مشتریان عرضه میکند مانند تهیه پول، توزیع پول، حفظ اشیایی قیمتی و غیره.

202 مارکیتینگ چیست؟

عبارت از تئوری پیشکش نمودن، اعلان نمودن و بفروش رسانیده آشیا در مارکیت آزادی را گویند و یا بازاریابی را گویند.

203 عاید سرانه چیست؟ عبارت از مجموع عواید ملی کشور تقسیم نفوس آن.

204 استملاک چیست؟

استملاک عبارت از مجبور ساختن مالک به مقصد واگذاری ملکیت جهت تامین منافع عامه که برای رفع احتیاج عمومی در بدل قیمت به اختیار اداره عمومی گذاشته میشود.

205 دوسيه چيست تعریف نمایيد؟ مجموع معلومات جمع آوري شده است که بصورت منظم و سیستماتیک در یک فولدر جمع شده و در وقت ضرورت جوابده نیازمندی های اداره باشد.

206 سیستم فایلنگ چیست؟

سیستم فایلنگ انتظامیست که توسط آن اشکال مختلفه اوراق و دوسيه های علیحده گذاشته میشود این سیستم یافتن دوباره اسناد را اسان می سازد. یک سیستم فایلنگ خوب دارای مشخصات باید برای هر شکل اوراق که بصورت نورمال دریونت آن پیدا میشود یک محل خاص موجود باشد این سیستم باید ساده اسان بسیط باشد تا تمام پرسونل بتواند آنرا نگهداری نماید اوراق باید به اسرع وقت قابل دریافت باشد.

211 کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به منظور تحقق اهداف ذیل ایجاد و فعالیت مینماید:

- ایجاد اداره سالم از طریق طرح و تطبیق اصلاحات در سیستم اداری کشور.
- ثبت وظایف خدمات ملکی.
- استخدام مامورین خدمات ملکی به اساس اهلیت، شایستگی و تجربه کاری.
- تنظیم اساسات امور ذاتی و طرز فعالیت مامورین خدمات ملکی.

212 سوال:- استراتئیژی یعنی چی؟

جواب:- عبارت از برنامه جامع واحد و کامل است که بر مبنای آن نیل ویا رسیدن به اهداف اساسی سازمان تعین می گردد.

ویا به عباره دیگر استراتئی عبارت از دستورالعمل کلی که راه بروند رفت در آن همیشه متصور است یعنی دارای بدیل (Alternative) دومی ویا سوی می باشد. اگر در استراتئی همین بدیل وجود نداشته باشد دیگر نمی توان آنرا استراتئی نماید.

213 سوال:- پلان چیست؟

جواب:- عبارت از یک دید قلی است برای رسیدن به هدف به شکل منظم و سیستماتیک در مقاطع مختلف زمانی یعنی کوتاالمدت،متوسط المدت،درازالمدت در پلان راه دومی و سومی وجود ندارد اگر پلان به اشتباہ گرفته شود احتمال مخاطره یا (Risk) آنرا انتظار باید کشید.

214 سوال :- سیستم چیست؟

جواب:- عبارت از یک تعداد روش های وابسته به یک دیگر بوده و با اجرا روش های مذکور قیمت هدف یک سازمان تأمین می گردد. یا به عباره دیگر سیستم عبارت از مجموعه یست که از چندین جز وابسته با یکدیگر تشکیل یافته و یکجا با هم کار می کند طوری که با وارد شدن نقص در یک بخش از آن تمام سیستم متاثر می گردد

215 سوال:- اداره چیست؟

جواب:- عبارت از نظام اجتماعی است که بر اساس روش های خاص بنا نهاده شده است که یک عدد افراد به منظور حصول یک سلسله اهداف معین و مشخص گرد هم جمع شده و باهم همکاری و تشریک مساعی می نمایند.

و یا به عباره دیگر قرار دادن اشخاص در کنار هم برای ایجاد سهولت در کار ها و رسیدن به هدف توافق شده با اجرای وظایف و قبول مسولیت ها.

216 سوال:- تشکیل چیست؟

جواب:- عبارت از تقسیم بندی وظایف تقویض صلاحیت تثیت مسؤولیت و تعین روابط منطقی واحد ها در یک اداره می باشد یعنی سه نکته را در تشکیل در نظر گرفت

- تقسیم وظایف در تشکیل

- تعین و تثیت صلاحیت ها و مسؤولیت

- روابط منطقی واحد ها

217 سوال:- اصول اساسی اداره چیست؟

جواب:- اصول اساسی اداره عبارت اند از

-1 اصل هماهنگی و وحدت هدف

-2 اصل سلسله مراتب

-3 اصل تخصص

-4 اصل وحدت دستور دهی

-5 اصل حیطه نظارت

-6 اصل تعادل

-7 اصل انعطاف پذیری

-8 اصل کارآیی

-9 اصل صلاحیت و مسؤولیت

218 سوال:- عناصر اداره چیست؟

جواب:- عبارت از پلانگذاری، تشکیل، سازماندهی، کنترول و نظارت، راپوردهی، رهبری

219 سوال :- قانون را تعریف نماید؟

جواب:- قانون عبارت از مجموع دساطیر و مقررات است برای نظم اجتماع وضع گردیده و تطبیق آن تؤام با اجراءات می باشد.

سوال 220:- قانون اساسی چیست؟

جواب:- قانون اساسی عبارت از ميثاق یا سند تقینی معتبر است که در آن ساختار دولت معین، آزادی ها تحقیک قوا و مکلفیت های اتباع مشخص ساخته می شود.

سوال 221:- فرمان چیست؟

جواب:- عبارت از هدایت کتبی رئیس جمهور است که به موضوعات مهم از جانب رئیس جمهور صادر می شود مانند فرمان در مورد توسيع قوانین و یا در مورد عفو محبوسين و سایر موضوعات.

سوال 222:- فرمان به چند نوع است هر کدام را طور مختصر بیان نماید؟

جواب:- فرمان: به دونوع است 1- تقینی 2- عادي

تقینی:- حالت استمراری داشته و در جریده رسمی به چاپ می رسد

عادی:- فرامین است که حالت دوام و استمراری نداشته و در جریده رسمی نشر نمی گردد.

سوال 223:- لائحة وظایف چیست؟

جواب:- عبارت از سند تقینی است که توسط یکی از وزارت خانه ها برای تفسیر مقرره وضع می گردد.

سوال 224:- مقرره چیست؟

جواب:- عبارت از تنظیم اجراءات یک وزارت خانه وضع می گردد و به تصویب شورای وزیران می رسد.

و یا به عباره دیگر... مقرره عبارت از قواعدی است که مطابق روحیه قانون به منظور تفسیر و توضیح آن وضع گردیده باشد باید اجرا و انجام پذیرد

سوال 225:- گزارش چیست؟

جواب:- عبارت از رایپور دهی از اجراءات است که باید بر مبنای واقعیت استوار باشد و بدون قلم خورده در بر گیرنده نکات مثبت و منفی و در اخیر گزارش، گزارش دهنده باید نظر و پیشنهاد مشخص را نیز ارایه نماید گزارش به شکل روزانه، هفته وار، ماهوار، ربع وار، و سالانه بوده می تواند.

سوال 226:- گزارش کاری چیست؟

جواب:- عبارت از بر ملا ساخت کمیت و کیفیت کار و فعالیت انجام شده توضیح و معلومات دقیق و کافی همچنان نواقص کار، کمبود ها، پیشرفت ها می باشد.

سوال 227:- طی مراحل قانون چگونه است؟

جواب:- قانون ابتداد توسط یک وزارت و یا اداره مستقل تسوید و غرض ارزیابی و تحقیق بر ریاست تقنین وزارت عدله ارسال میگردد و بعد از تحقیق ریاست عمومی تقنین غرض تصویب مجلس عالی وزرا ارائه میگردد و در صورت مو جودیت پارلمان غرض تأیید و تصویب به پارلمان سپرده می شود و بعد از تصویب پارلمان غرض توشیح به رئیس جمهور ارائه میشود که بعد از توشیح رئیس جمهور نافذ و غرض نشر به جریده رسمی وزارت عدله ارسال میگردد.

سؤال :- قوه مقنه چیست؟

جواب:- مجموعه از نماینده گان دولت که حاکمیت ملی کشور را تمثیل میکند دارای صلاحیت های معین میباشد. امکان دارد یک اطاقه باشد و یا دواطاقه باشد(یک مجلسه و یادومجلسه) باشد یک مجلس آن را --عوام (لویه جرگه در افغانستان) و مجلس دیگر آن را مجلس اعیان(بالای پارلمان نماینده گی از مردم می نماید)

سؤال :- قوه اجراییه چیست؟

جواب:- تصامیم که قوه مقنه میگیرد و باقوانین نافذ کشور را در عمل اجراء مینماید که این شامل حکومت و دیگر اورگانهای دولت مانند وزارت داخله پولیس وغیره .

سؤال :- قوه قضاییه چیست؟

جواب:- عبارت از قوه است در صورت تخلف در قانون یا تجاوز در حقوق اتباع قانون را تطبیق مینماید.

سؤال :- حاکمیت چی معنی دارد؟

جواب:- حاکمیت اطاعت کسی را قبول نمیکند و فرمان خود را مستقیماً مطابق قانون بالای مردم وضع میکند.

سؤال :- وزارت یا وزارتخانه یعنی چی؟

جواب:- اداره عالی مرکزی که در پایخت کشور تشکیل و در رأس آن شخص بنام وزیر قرار دارد.

سؤال :- مامور یعنی چی؟

جواب:- تطبیق کنند ء امر آمر که به آن توظیف گردیده به تحت اداره مربوطه آن را انجام دادن و به سر رسانیدن .

سؤال :- مکتوب چی معنی دارد؟

جواب:- نوشتن و کتابت را گویند که به واسطه آن ادارات مسائل خود را در آن حل میکند به داخل قانون یک مکتوب خوب باید دارای مشخصات (وضاحت، صحت و درستی ، مکمل بودن ، مودب بودن ، رعایت و پختگی) میباشد.

سؤال :- پیشنهاد چیست

جواب:- طرح مسائل و موضوعات که ایجاب احکام مقام ذیصلاح را که به قانون موافق باشد جهت انجام آن طبق احکام مقام ذیصلاح تعقیب نمودن .

سوال :- استعلام چیست؟

جواب:- طرح مسائل و موضوعات که از جانب مقام ذیصلاح برای انجام وظیفه که در آن مربوط میباشد از مقام بالابه پائین تعقیب نمودن .

سوال :- وارده چیست؟

جواب:- هر مکتوب که از خارج اداره موافق اصلت می ورزد در صفحه وارده نمبر مکتوب تاریخ مکتوب تاریخ موافق اصلت و مرجع آن و در ستون خلاصه مطلب خلاصه مکتوب درج میگردد و در تحت مکتوب نمبر شماره وارده را میرسانیم .

سوال :- صادره چیست؟

جواب:- مکتوب که از طرف مدیر و یا مامور موظف ترتیب میگردد آنرا شماره کتاب صادره تاریخ و درستون مرسل نام خود شعبه و در ستون مرسل الیه نام اداره گیرنده و درستون خلاصه آن خلاصه مکتوب درج میگردد.

سوال :- خلص وارده و صادره چیست؟

جواب:- عبارت از کتاب که امور ثبت مکاتب و اوراق شعبه مرسل و مرسل الیه در آن معامله میشود.

سوال :- دفتر رسیدات چیست؟

جواب:- دفتر است که بر روی آن مکتوب صادر شده کتاب وارده و صادره را جهت ارجاع آن نمبر تاریخ مرجع مرسل و مرسل الیه را رسانیده در مقابل مرجع مرسل الیه از شخص و یا اداره تسليم شونده امضا اخذ میگردد.

سوال :- خدمات ملکی چیست؟

جواب:- عبارت از یک تشکیل غیر نظامی و غیر قضایی میباشد که در چوکات حکومت انجام وظیفه مینماید.

سوال :- قانون عادی

جواب:- از نظر قانون اساسی عبارت از مصوبه هر دو مجلس شورای ملی که به توشیح رئیس جمهور برسد.

سوال :- وزیر چیست؟

جواب:- کسیکه در رأس یک وزارت خانه قرار دارد که پادشاه در امور مملکت با او مشوره کرده و کارهای مهم به عهده او خواهد بود.

سوال 244:- استیضاح یعنی چی؟

جواب:- پارلمان این صلاحیت را دارد که تمام اعضای کابینه را باشمول رئیس دولت فراخوانده و از فعالیت و کارکردهای آنان سوال نماید

قانون اساسی در 22 فوس الی 14 جدی 1382 در زمان حامدکرزی به تصویب رسید.

قانون اساسی افغانستان : دارای 12 فصل و 162 ماده میباشد.

قانون کارکنان خدمات ملکی: دارای 6 فصل و 35 ماده میباشد.

قانون کار جدید : 14 فصل و 153 ماده میباشد.

قانون اصلاحات اداری و خدمات ملکی : 8 فصل و 30 ماده میباشد.

قانون ارگانهای محلی : 6 فصل و 33 ماده میباشد.

کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی : به اساس توافق نامه بن و به ناسی از فرمان شماره 257 مورخ 1381/3/2 اداره موقت افغانستان جهت تطبیق اصلاحات اداری ایجاد گردید.

مراحل قانون اساسی : تسویید، تدقیق، تایید، تصویب، توشیح و نافذ

تعداد ولایات افغانستان: 34 ولايت

تعداد ولسوالی های افغانستان : 364 ولسوالی

مساحت افغانستان : 652000 کیلومتر مربع میباشد.

وزارت خانه ها : 25 وزارت خانه

بخش مالی:

فورمه جات که در بخش خدمات ملکی استفاده میشود:

فورم های م:

فورم - م - 1: اطلاعیه حواله تخصیصات.

فورم - م - 2: امر خریداری نقدی.

فورم - م - 3: فورم خریداری اجناس .

فورم - م - 4: بار نامه.

فورم - م - 7 : راپور رسیدات / فورم قبیلت جنس به جمع معتمدجنسی

فورم - م - 8 : امر ترانسپورت کارکنان.

فورم - م - 9 : فورم سفریه کارمندان

فورم - م - 10 : فورم حواله پیشکشی مبلغ نقدی

فورم - م - 11 : فورم متفرقه

فورم - م - 12 : فورم محسوبی حواله های نقدی

فورم - م - 13 : فورم حواله های سفریه کارمندان

فورم - م - 14 : فورم درخواست اجناس مورد ضرورت .

فورم - م - 15 : سند اصلاح سهویات.

فورم - م - 16 : فورم خلاصه معاشات و مصارفات.

فورم - م - 20 : دفتر ثبت مصرف از حواله تخصیصات.

فورم - م - 22 : راپور وضعیت مصرف از خواله تخصیصات.

فورم - م - 23 : راپور ماهوار تادیات.

فورم - م - 28 : ژورنال تحصیل دار.

فورم - م - 33 : توحیدات روز نامه عواید.

فورم - م - 35 : توحیدات روز نامه معاملات.

فورم - م - 38 : دفتر کنترول حواله تخصیصات نماینده گی.

فورم - م - 40 : فورم دفترکسرات و معاشات کاربطور انفرادی.

فورم - م - 41 : فورم استحقاق معاشات کارمندان.

فورم - م - 70 : درخواست و منظوری قرضه مامورین.

فورم - م - 71 : سند انتقال پیشکی معاشات مامورین.

فورم - م - 80 : دفتر کنترول حواله تخصیصات فرعی مستوفیت.

فورم - م - 90: دفتر پیشکی محسوبی نشده سالهای گذشته.

فورم س- 91 : راپور قطعیه سالانه.

فورم های ب:

فورم ب 4: امور تشکیلاتی بودجه.

فورم ب 10: تقسیمات بودجه سالانه.

فورم ب 20 : فورم توزیع تخصیصات به واحد های دومی.

فورم ب 23: تعديلات بودجوی میباشد.

فورم ب 24: درخواست تخصیص از کودهای احتیاطی 91-92-93.

فورم ب 27: درخواست تخصیصات ربعمار از بودجه منظور شده.

فرم T8: دفتر تطبیقات بانکی.

فورم های ف س:

فورم ف س 1: بخاطر واگذاری اجناس لیلام استفاده میشود.

فورم ف س 2: سند ارسال و وصول.

فورم ف س 3: بخاطر لیلام وسایط استفاده میشود.

فورم ف س 4: فورمه موجودی تحويلخانه.

فورم ف س 5: نکت توزیع جنس از تحويلخانه.

فورم ف س 8: بخاطر اعاده جنس استفاده میشود.

فورم ف س 9: فورم درخواست جنس از تحويلخانه.

فورم ف س 10: چارت صرفیه قرطاسیه باب استفاده میشود.

فورم ف س 11: صلاحیت نامه و امضای درخواست جنس در تحويلخانه.

فورم ف س 13: درخواست اشغال جنس از یک اداره به اداره دیگر.

فورم ف س 16: کارت ثبت ملکیت اشخاص.

فورم ف س 17: کتابچه سیرسفر و مجرایی تیل دریوران.

فورم ف س 20: سند موجودی تحويلخانه.

فورم ف س 21: طرز العمل و اگذاری اجناس.

فورم ف س 22: سیستم موجودی تحويلخانه.

فورم ف س 23: ترز العمل و اگذاری.

کودها :

کود 21 : شامل مصارفات از قبیل معاشات مامورین، اجیران، اضافه کاری، مكافات، ماکولات، مسلکی، خرچ دسترخوان پولی والیان و ولسوالان، تجهیزو تکفین.

کود 22 : شامل مصارفات سفریه داخلی، محصول مخابرات، محصول پستی، اعلانات، طبع و چاپ کتب، کرایه اموال، ترمیم وسایط حمل و نقل، ترمیم تجهیزات مخابراتی، نشراتی، جنراتور، کمپیوترا، واترپمپ، ورزشی، برق، محروقات، روغنیات وسایط، قرطاسیه دفتر، دعوت ها، فرنیچر، لوازم آشپزخانه، خردکتب و مواد تعلیمی وغیره

کود 25 : شامل مصارفات تجهیزو سایط ، تجهیز مخابراتی، نشراتی، واطلاعاتی، مواد برق و انرژی، مفروشاتی خرید زمین وغیره

اساسات اداره و مدیریت

مدیر کیست؟

مدیر در لغت به معنی اداره کننده و کارگردان می باشد و در اصطلاح مدیر شخصی است که مسؤولیت عملکرد نیم خود را بعده دارد.

مدیریت چیست؟

مدیریت در لغت به معنی اداره و کارگردانی در اداره و امثال آن می باشد و در اصطلاح مدیریت عبارت از هماهنگ ساختن نیروی مادی و انسانی جهت رسیدن به هدف با حداقل مصرف در کوتاه ترین زمان است.

سیستم چیست؟

عبارت از یکتعداد روش‌های وابسته به یکدیگر بوده که با اجاری روش‌های ذکر بخشی از اهداف یک سازمان برآورده می شود. طوریکه با ایجاد مشکل در یک جز، تمام سیستم متاثر می گردد.

اما از نقطه نظر ادره و منجمنت ؛ سیستم عبارت امجموعه ارگان ها و دیپارتممنت های اختلاف داخلی یک سازمان می باشد. که به خاطر رسیدن به اهداف مشخص و مشترک از یک سلسله قواعد و مقررات مشخص پیروی نموده و متزکا با هم فعالیت می نمایند.

سیستم به دونوع است یکی سیستم بازود یگری سیستم بسته سیستم باز با محیط خارجی ارتباط دارد اما سیستم بسته بر عکس آن می باشد.

ستراتئیزی :

ستراتئیزی عبارت از برنامه جامع، واحد و کاملی است که بر مبنای آن نیل به اهداف اساسی سازمان تعیین می گردد.
عبارت دیگر سтратئیزی عبارت از پلان جامع پالیسی ها و فعالیتها جهت نیل به هدف کلی سازمان می باشد.

پلان چیست؟

پلان طرح قبلی است برای رسیدن به هدف به شکل منظم و سیستماتیک
پلان ار لحاظ مدت زمان به سه نوع است : پلان کوتاه مدت، میان مدت ، درازمدت

تشکیل چیست؟

عبارة از تقسیم بندی وظایف تعیین حدود صلاحیت و مسئولیت ، تعیین روابط منطقی واحد ها و سلسله مراتب دریک اداره می باشد . سه نکته در تشکیل حائز اهمیت می باشد تقسیم وظایف، تعیین و تثبیت حدود صلاحیت ها مسئولیت ها و تعیین روابط منطقی واحدها.

ادره و منجمنت:

تعريف: اداره عبارت است از نظام اجتماعی و طرح ورشها و شالوده های خاص که در آن عده کثیری از افراد به منظور رسیدن به یک سلسله اهداف نسبتاً مشخص به انجام وظایف پیچیده و دقیق مشغول اند.

در اداره پرسه قرار دادن اشخاص در کنار هم، بخاطر ایجاد سهولت در کارها و رسیدن به اهداف مشخص مورد نظر است تا رد آن از منابع مختلف بشکل موثر و مثمر استفاده بعمل آید و در نتیجه قناعت و رضایت جوانب ذیدخل برآورده می گردد.

عناصر مهم ادره و منجمنت:

هدف

منابع

موثریت یا Effectiveness

مثمریت یا Efficiency

جوانب ذیدخل (stakeholders)

اول هدف:

هدف عبارت از نتیجه مطلوب است که تمام فعالیت های اداره به استقامت آن سوق داده می شود.

مشخصات هدف:

هدف باید داری مشخصات ذیل باشد.

واضح و مشخص باشد

قابل سنجش باشد

قابل حصول باشد

واقع بینانه باشد

دارای محدوده زمانی باشد

منابع:

منابع عبارت از سرمایه مادی و معنوی سازمان می باشد که به انواع ذیل تقسیم می گردد.

منابع فزیکی

منابع مالی

منابع انسانی

منابع غیر محسوس

موثریت یاEffectiveness

عبارت از اجرای فعالیت ها درست است که در جهت دستیابی به اهداف سازمان به مأkmک کند . در موثریت مسله که بیشتر مطرح است ، عبارت از کیفیت می باشد

مثمریت یاEfficiency سود مندی

عبارت از اجرای درست فعالیت ها است که با استفاده از آن از سرمایه کم محصول و یا نتیجه زیاد بدست آید یعنی نسبت محصول بر سرمایه (Output:Input) بیشتر باشد.

در مثمریت نقاط ذیل قابل بحث می باشد. کمیت، قیمت و وقت.

جوانب ذید خل در ادراه و منجمنت:

عبارت از اشخاص اند که در سازمان و یا فعالیت های آن سهم، منفعت و یا تمایلی داشته باشند . و یا اینکه فعالیت های سازمان به نحوی از آنجا بالای شان هم درفع و هم درضرر اثر گذار باشد.

جوانب ذید خل شامل کتگوری ها ذیل میشود:

سهم گیرندگان

کارمندان یا مامورین

مشتریان / تمویل کنندگان

عرضه کنندگان

افراد محل

اهمیت اداره و منجمنت:

حصول اهداف به شیوه درست.

کاهش مصارف

تکمیل فعالیت ها با در نظر داشت محدودیت های زمانی و پولی

قناعتاب تطبیق سازمانها و رضایت مشتریان / تمویل کنندگان

منجمنت در تمام انواع سازمانها قابل تطبیق می باشد.

سازمان یا Organization

عبارةت از یک ترتیب خاص و سنجیده افراد حصول مقاصد و اهداف خاص می باشد که شامل مشخصات ذیل اند:

هدف خاص

تشکیل خاص

افراد

مشخصات یک اداره سالم:

در اداره پیروی از تمام اصول ، قواعد و مقررات اداری لازم می باشد.

باید تشکیل با ضروریات اصلی اداره سازگار بوده و با اهداف و وظایف اداره هماهنگ و از تورم تشکیلاتی جلوگیری بعمل آمده باشد.

در انتصاب ، انتخاب تغییر ، تبدیل و تادیات کارکنان از اصول مهم اداری مانند اصل تعادل ، تخصص ، موثریت و مثمریت ، روابط انسانی مراعات به عمل آمده باشد.

اداره عاری از تقلب کاری ، استفاده جوئی ، رشوه ستانی و پیروکراسی (کاغذ پرانی) باشد

سپردن کار به اهل آن

در اداره هماهنگی، سیستم خوب کنترول و رهبری و پیروی از اصول مدیریت صورت گیرد.

1. اصول اساسی اداره :

اصل هماهنگی و وحدت هدف

اصل سلسله مراتب

اصل تخصص

اصل وحدت دستور دهی

اصل حیطه نظارت

اصل صلاحیت و مسئولیت

اصل تعادل

اصل انعطاف پذیری و مداومت

اصل کارآئی

2. وظایف عمدۀ مدیران(منجران)

پلانگذاری

سازماندهی

استخدام

رهبری

کنترول

پلانگذاری:

پلانگذاری عبارت از پرسۀ تشخیص و تعریف اهداف، تعیین فعالیت‌ها توأم با زمانبندی تطبیق آن، طراحی وضعیت مطلوب و تدارک اقدامات و وسائل جهت تحقق اهداف و سنجش دقیق مصارف و ترتیب شرح مصارف می‌باشد.

سازماندهی:

عبارة است از:

تشخیص و تنظیم فعالیت‌ها مورد ضرورت

گروپ بندی فعالیت های که جهت دستیابی به اهداف به آن تخصیص گروپی از فعالیتها به یک مدیر یا اداره چی که صلاحیت ها لازم به وی تفویض شده باشد زمینه سازی برای هنآنگی و انسجام فعالیتها چه بشکل عمودی وجه بشکل افقی در سازمان موضوعات عمدہ واضح ساختن این موضوع که چه شخص کدام وظایف را انجام می دهد.

کدام شخص مسؤولیت بدست آوردن کدام نتایج را بعهده دارد.

زمینه سازی برای ارتباطات و تصمیم گیری خوب در جهت رسیدن به اهداف سازمان تعیین سیستم و مقررات کاری مثلاً تصمیم گیری برای تامین ارتباطات ، حل منازعات وغیره

استخدام یا staffing

تعریف: عبارت از پرکردن و پرنگهداشتن پست های خالی در تشکیل سازمان می باشد.

در کل استخدام شامل مسایل ذیل می گردد.

- 1 ارزیابی کامندان موجود
- 2 تشخیص ضروریات قوای بشری
- 3 انتخاب
- 4 تقرر
- 5 آموزش
- 6 ارزیابی

رهبری یا leading

رهبری عبارت از پورسه تاثیر گذاری بر فعالیت های گروهی از افراد است که در وضعیت معین برای تحقق اهدافی تشریک مساعی می نمایند. در رهبری نفوذ داشتن بر دیگران به نحوی که آنها را در راستای تحقق اهداف پکشاند حائز اهمیت زیاد می باشد.

خصوصیات و مهارت‌های لازم یک رهبر عبارت اند از: دور اندیشی ، اجتماعی بودن، ابتکار عمل، اراده قوی، اعتماد به نفس، اگاهی از نحوه انجام وظایف ،؛ دانش و بینش بسبت هب موقعیت ها، همکاری محبوبیت، انحطاط پذیری، سلامت و رانی و امثالهم.

رهبری با دید گاه خلاقیت ، انگیزش، هدایت، توصیه و تشویق و ایجاد تغییرات مقتب به اداره مینگرد، مدیران یا منجران

در اداره علاوه بر وظایف پلانگذاری، سازماندهی ، استخدام و کنترول، وظیفه رهبری

این نوع عملیات اداری را نیز بر عهده دارند.

کنترول :

کنترول عبارت از پروسه‌ای است که مطابقت فعالیت‌های انجام شده را با فعالیت‌های پلانگذاری شده تحت غور و بررسی می‌گیرد.

کنترول یکی از وظایف مهم منجران است که ضمن ارتباط با سایر وظایف آنها، عامل موثر در تحقق اهداف ویلان‌های اداره تلقی می‌شود و برای اصلاح متداوم فعالیت‌های اداره بکار گرفته می‌شود.

کنترول میزان پیشرفت در راستای تحقق اهداف اداره را نشان می‌دهد.

و پروسه آن از نخستین مرافق اجرای برنامه‌ها آغاز و تا آخرین مرافق حتی پس از خاتمه آن ادامه می‌ابد.

مفاهیم پلانگذاری و کنترول معمولاً توأم با یکدیگر مطرح می‌شوند زیرا مسویین در پروسه کنترول، وضع موجود (فعالیتها) را با وضع مطلوب (پلانها) مقایسه می‌کنند و به اساس آن در صورت لزوم دید به پلانگذاری مجدد (اصلاحی) مبادرت می‌ورزند. یعنی با تشخیص فاصله بین وضع موجود و وضع مطلوب یا بعباره دیگر با تطبیق (فعالیت‌ها با اهداف) به اصلاح نواقص (انحرافات از مسیر اهداف) می‌پردازند. روی همین دلیل است که کنترول با تمام وظایف عمده مدیریت ارتباط دارد ولی ارتباط آن با پروسه پلانگذاری از اهمیت خاصی برخوردار است.

اداره برای نیل به اهداف تعیین شده به پلانگذاری و سازماندهی می‌پردازد، مزید بر آن به استخدام و رهبری مبادرت می‌ورزد که درنتیجه تشکیل اداره شکل می‌گیرد.

انواع کنترول:

کنترول آینده نگر (کنترول قبل از عمل)

درین نوع کنترول بر مبنای پیش‌بینی نتایج فعالیت‌ها، از اجرای آن برنامه‌های اصلاحی مناسبی تعیین می‌گردد.

این نوع کنترول فقط زمانی قابل استفاده است که بنوان نغیرات احتمالی در شرایط محیطی و میزان پیشرفت احتمالی فعالیت هاربه موقع پیش‌بینی کرد.

کنترول حال نگر (کنترول حین انجام عمل)

درین نوع کنترول، عملیات هر مرحله، از برنامه در زمان اجرای آن تحت کنترول قرار می‌گیرد و کوشش می‌شود تا حین اجرای عملیات، فعالیت‌های ناقص اصلاح گردد و از ایجاد نواقص بیشتر جلوگیری شود.

کنترول گذشته نگر (کنترول پس از انجام عمل)

این نوع کنترول پس از پایان یافتن فعالیت‌ها، با بررسی نتایج آن میزان انحراف از اهداف برنامه‌ها صورت می‌گیرد.

معمولًا نتایج حاصله ازین نوع کنترول برای بهبود اقدامات و پلانگذاری‌های بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرد اهمیت کنترول آینده نگر برای مدیران، نسبت به کنترول حال نگر و گذشته نگر بیشتر است.

سطوح مدیریت:

مدیریت دارای سطوح ذیل می باشد.

مدیران سطح پایین: (first line management)

آن مدیرانی اند که در پایینترین سطح مدیریت قرار داشته و مستقیماً مسئولیت کار کنان خود را به عهده می داشته باشند.

مدیران سطح متوسط (Middle management)

آن مدیرانی اند که در سطح پائینتر از مدیریت عالی قرار داشته و مسئولیت کار مدیران سطح پایین را به عهده دارند.

مدیران سطح عالی (top management)

مدیرانی اند که در سطح عالی مدیریت قرار دارند.

1 مدیر کیست؟

مدیردر لغت به معنی اداره کننده و کارگران می باشد و در اصطلاح مدیر شخصی است که مسئولیت تنظیم نمودن عملکرد تیم خود را به عهده دارد.

2 مدیریت یا منجمنت چیست؟

منجمنت از دو کلمه Manage به معنی تنظیم نمودن و Men به معنی افراد گرفته شده که مفهوم کلی آن تنظیم و اداره نمودن افراد می باشد.

یکی از دانشمندان مشهور مدیریت در قرن بیستم بنام (مادی پارکر فولیت) مدیریت را به مفهوم هنر انجام دادن کارها توسط دیگران تعریف نموده است.

به قول دیگر :

مدیریت " از یک کلمه قدیمی فرانسوی management که به معنی راه اندازی، هدایت و نظرارت می باشد گرفته شده که این کلمه خود از دو کلمه لاتینی Manu agree که به معنی هدایت نمودن توسط دست می باشد ، اقتباس گردیده است که مفهوم کنونی آن رهنمايی رهبری و هدایت نمودن تمام پروسه های کاری یک سازمان از طریق توسعه نیروی کار و تنظیم منابع مختلف مانند) منابع بشری ، مالی ، محسوس و غیره محسوس می باشد.

3 سیستم چیست؟

سیستم عبارت است از یک مجموعه است که چندین جز مرتبط بهم تشکیل یافته که مشترکا باهم کار می کنند، طوریکه با ایجاد تغییصه در یک جز تمام سیستم متاثر می گردد.

اما از نقطه نظر اداره و منجمنت: سیستم عبارتاز مجموعه ارگان ها و بیمارتمند های مختلف داخلی یک سازمان می باشد که بخاطر رسیدن به اهداف مشخص و مشترکات، از یک سلسله قواعد و مقررات مشخص پیروی نموده و مشترکا باهم فعالیت می نمایند.

اقتصاد : عبارت از میانه روی و صرفه جویی به اندازه سرمایه در دست داشته تحت یک پلان منظم معقول و سنجیده شده میباشد.

استهلاک : عبارت از مصرف استعمال و کهنه ساختن اشیا و اجناس وغیره یعنی چیزی تولیدشده را مصرف و از بین میرد.

پول : عبارت از جسم است که توسط انسان اختراع شده و برای سهولت خرید و فروش به حیث واسطه تبادل مقیاس ارزش سیال (رقابت) شده به کاربرده میشود.

ثروت : همه اشیاء اجناس و خدماتی که در محیط و سرزمین مابه قدر کم و ناکافی وجود دارد در عین حال مردم به آن نیاز احساس میکنند بین لحاظ در بین شان خرید و فروش میشود ثروت گفته میشود.

معامله : عبارت از دادوگرفت بین دویابیشتر از دونفر چه به جنس باشد و یا به پول.

سرمایه : پول که به آن (کاروبار) راه یک ارگان تجاری - خدماتی و سایرین شروع کنندنام سرمایه پاد میشود.

دارایی : عبارت از امتعه، اموال و اجناس بالارزش که مربوط یک ارگان، اداره و ملکیت ایشان میباشد.

تجارت : در برگیرنده فعالیت های است که به مقصد کمایی مفاد باشد.

محاسبه : عبارت از پرسه اندازه گیری مالی، ثبت، خلاصه سازی و افهام و تفہیم و فعالیت های اقتصادی در یک سازمان است.

بازارچیست : هر شبکه که در آن خرید و فروش کالاها و خدمات انجام پذیرد بازار نامیده میشود.

بودجه عادی : عبارت از بودجه خدمات اصلی مصارف استخدام و اعمار ساختمان های حکومتی است.

بودجه انکشافی : عبارت از سرمایه گذاری پروژه های انکشافی مانند زیربنیان سازی امنیت و حاکمیت قانون است.

مازاد بودجه : عبارت از حالت است که عواید بیشتر از مصرف باشد.

کسر بودجه : عبارت از حالت است که مصارف بیشتر از عواید باشد.

فساد اداری چیست : فساد اداری عبارت از سوء استفاده از موقوف و یا منافع عامه به منظور منفعت شخصی میباشد.

بخش چهارم: سوالات و جوابات بخش مدیریت منابع بشری

س-1 نظریه تیلور را در قرن 19 راجع به مدیریت منابع بشری بنویسید؟

ج-1: تیلود در قرن 19 مدیریت را به پایه چهار اصل بیان نمود:

1. مدیریت علمی

2. انتصاب علمی کارکنان و سرپرستان.

3. آموزش علمی کارکنان.

4. ایجاد روابط دوستانه و روحیه همکاری بین مدیران و کارکنان.

س- 2 سرمایه بشری را واضیح سازید؟

ج-2: سرمایه بشری عبارت از ارزش عمومی توانایی ها، دانش، مهارت، تجارب زندگی و انگیزه تشویق در مدیریت منابع انسانی است.

س- 3 مدیریت منابع بشری را تعریف نمائید؟

ج-3: مقصود از مدیریت منابع بشری سیاستها و اقدامات مورد نیاز برای اجرای بخشی از وظیفه مدیریت است که با جنبه های از فعالیت کارکنان بستگی دارد. منظور از منابع بشری یک سازمان تمام افرادی است که در سطوح مختلف سازمان مشغول کار اند.

س-4 مراحل عمدۀ مدیریت منابع بشری را واضیح سازید؟

ج-4: 1. جذب نیروی کاری توانمند 2. پرورش نیروی کاری توانمند

3. نگهداری نیروی کاری توانمند 4. مراحل انکشاف منابع بشری

س- 5 مهارت تشخیص مشکلات را بنویسید؟

ج-5: مدیر باید مشکلات موجود در سازمان را خوب تشخیص کرده بتواند. شامل سه نکته میباشد:

1. مداخله به عنوان مأمور: مثلاً اینکه چرا محصلین نمی توانند دروس چپتر انگلیسی را خوبتر بیاموزند. مشکل این موضوع را تشخیص کرده بتواند.

2. ایجاد تغییرات: اگر چپتر کاملاً انگلیسی نوشته شده پس در پهلوی آن ترجمه دری آن نیز گنجانیده شود.

3. مطالعه تأثیر گذاری تغییرات: تغییراتی که آورده شده بود را مطالعه کند اگر مؤثر تمام شده بود آن روش را دنبال کند در غیر آن راه حل دیگری را جستجو کند.

س- 6 مهارت های مدیران منابع بشری را بنویسید؟

ج-6: 1. مهارت کسب و کار 2. طراحی و رائه مهارت ها 3. مدیریت تغییر مهارت ها

4. مهارت تشخیص مشکلات 5. مهارت ارتباط با مردم 6. مهارت شخصی

7. مهارت بین فردی 8. مهارت تشویق و ترغیب

س - 7 مهارت تشویق و ترغیب را شرح دهید؟

ج-7: مدیر منابع بشری کارمندان سازمان را تشویق کند و به آنها بیاموزاند که هیچگاه در برابر چالشها توقف نکرده بلکه ایستادگی نمایند و به آنها قدرت مقابله با مخالفان را بیاموزاند.

س - 8 لایحه وظایف را شرح دهید؟

ج-8: تعریف: لایحه وظایف یک سند رسمی و کتبی است که چهار چیز را تشریح می کند:

1. اهداف کلیدی(کارمند جدید)
2. وظایف
3. مسؤولیت
4. صلاحیت

لایحه وظایف خود شخص نه بلکه وظایف وی را تشریح میکند و همچنان لایحه وظایف دلیل موجودیت پوست را در یک سازمان مشخص میکند.

س-9: نکات مهم را در لایحه وظایف نام ببرید؟

ج-9: نکات مهم در لایحه وظایف:

عنوان وظیفه، تاریخ، مقدمه، تشکیل، خلاصه اول، وظایف و مسؤولیت ها،
مشخص نمودن شخص، شرایط کار و معاش و شرایط.

س-10: هدف از مقدمه در لایحه وظایف چیست و اضیح سازید؟

ج-10: هدف از مقدمه عبارت از تشکیلات سازمان، دیپارتمنت ها، وظایف و سابقه وظیفه.

س-11: لایحه وظایف روی کدام اهداف تهیه و ترتیب می گردد؟

ج-11: لایحه وظایف روی اهداف ذیل ترتیب میگردد:

1. ارائه معلومات در باره وظایف و مسؤولیت های کارمند و توضیح نقش کارمند.
2. توضیح ضرورت شایستگی ها اکنون و در آینده.
3. ارزیابی اجرات کاری کارمندان(آیا مؤثر است یا خیر).
4. ایجاد یک صورت ثابت معاشات.
5. می توانیم برای ارزیابی فعالیت ها و اجرات لایحه وظایف را اساس قرار دهیم.

س-12: تحلیل و تجزیه وظایف چگونه یک پروسه است؟

ج-12: عبارت از پروسه است که توسط متخصصین منابع بشری جهت توضیح ماهیت یک موقف صورت می گیرد. تخلیل و تجزیه وظیفه سه هدف را دنبال میکند:

1. انتخاب افراد
2. دسته بندی اشخاص
3. تأثیرات معاشات

س - 13 شرح مکلفیت ها دارای چند بخش بوده و اضیح سازید؟

ج- 13: شرح مکلفیت ها سه چیز را تشریح میکند:

1. موضوع مثل کمپیوتر

2. مرام و مقصد: برای پیش برد امور اداری.

3. فعل: ترتیب حاضری صنوف.

س - 14 واحدات اصلی با واحدات کمکی چه تفاوت دارد تشریح نماید؟

ج- 14: واحدات اصلی کارهای اصلی اداره که جهت رسیدن به اهداف اداره است را اجرا میکنند مثل مدیریت، معاونیت، ریاست و غیره.

واحدات فرعی: وظیفه این واحدات ایجاد تسهیلات به واحدات اصلی بوده و کارهای ایشان بیشتر جنبه مشورتی داشته و زمینه سازی میکنند مثل مدیریت لیلیه، مدیریت نشرات و غیره.

س - 15 استخدام را تعریف نموده در مورد معلومات دهید؟

ج- 15- استخدام عبارت از پرکردن و پرنگهادشتن بست های خالی سازمان از طریق منابع داخلی و یا خارجی به اساس اهلیت، لیاقت و شایستگی میباشد. استخدام یعنی پرسوه پیداکردن متقاضی لایق، شایسته و کارفهم برای بست یا وظیفه میباشد. این کار ممکن توسط سازمان کاریابی و یا از طریق دادن اعلانات توسط وسائل ارتباطی صورت گیرد. استخدام شامل مراحل ذیل است:

1. تحلیل نیازها 2. ترتیب لایحه وظایف 3. اعلان بست

س- 16 اهمیت استخدام را بنویسید؟

ج- 16: اهمیت استخدام قرار ذیل است:

1. منابع بشری اصلی ترین سرمایه سازمان است.

2. منابع بشری ضامن تحقق آرمانها و اهداف سازمان است.

3. حوزه مدیریت منابع بشری رکن اساسی سازمان است.

4. منابع بشری محور بقا و جهت فعال نگهداشت سازمان است.

5. استخدام و انتخاب نیروی انسانی مهمترین نقش مدیریت منابع بشری است.

س - 17 استخدام شامل کدام مسائل و اضیح سازید؟

ج- 17: استخدام شامل مسائل ذیل است:

1. ارزیابی اجراءات کارمندان و تشخیص ضروریات.

2. انتخاب: بعد از اینکه ضرورت به افراد پیدا شد، اعلان بست خالی را کرده و در جستجوی انتخاب کارمند جدید می‌شویم.

3. تقرر: عبارت از برقراری کارمند جدید در وظیفه جدید است.

4. آموزش

س - 18 شرایط استخدام را طبق ماده 13 فصل دوم قانون خدمات ملکی افغانستان بنویسید؟

ج-18: شرايط استخدام مطابق ماده 13 فصل دوم خدمات ملکي افغانستان:

1. تابعیت افغانستان را داشته باشد.

2. سن وی پایین تر از 18 و بالاتر از 68 نباشد.

3. تصدیق صحی از مراجع ذی الصلاح داشته باشد.

4. سند فراغت از صنف 12 ویا بالاتر از آن

5. به حکم قطعی محکمه ذی الصلاح به جنایات محکوم نگردیده باشد.

س - 19 منابع یا میتواد استخدام به چند طریقه صورت می گیرد و اضیح سازید؟

ج-19: برای کارمند یابی یک پست جدید ادارات کوشش می نمایند تا تدارکات کارمند مورد نظر را از داخل اداره و بعضی تدارکات آن را از خارج اداره بگیرد. یعنی منابع یا میتواد های استخدام بدو طریق صورت میگیرد. 1- منابع داخلی 2- منابع خارجی

س - 20 منابع داخلی استخدام را تشریح نمائید؟

ج-20: اداره میتواند کارکنان مورد نظر را از منابع داخل سازمان به میتواد های ذیل تعیین بست نماید:

1. از طریق تغییر و تبدیل کارکنان از یک شعبه به شعبه دیگر.

2. از طریق ترفع و تنزیل: این روش اکثرآ برای کارکنای صورت میگیرد که توانایی لازم را در بست های تعیین شده ندارند. استفاده از منابع داخلی جهت برقراری کارمند هم دارای بعضی فواید و هم دارای بعضی نواقص میباشد.

س - 21 درباره منابع خارجی و شیوه دستیابی به آنها معلومات بدھید؟

ج-21: در پرسه استخدام نه تنها از منابع داخلی بلکه از منابع خارجی نیز استفاده میشود. شیوه های دستیابی به منابع خارجی:

1. از طریق موسسات کاریابی خصوصی یا دولتی.

2. استفاده از رسانه ها و دیگر وسائل ارتباطی.

3. مراجعه به موسسات آموزشی.

- .4. دستیابی به افراد بیرون سازمان از طریق خود افراد داخل سازمان.
- .5. مرجعه شخصی جویندگان کار.
- .6. کمک گرفتن از موسسات دیگر.

س - 22 کارمندیابی به چند طریق صورت می‌گیرد؟

ج- 22: کارمند یابی به سه طریق صورت می‌گیرد:

1. روش مستقیم: عبارت از گرفتن ارتباط مستقیم با منابع نیروی انسانی کار بیدون کدام واسطه میباشد. مثلًاً: مصاحبه و گفتگو مستقیماً با شخصی که قبلاً خلص سوانح وی دریافت شده بود.
2. روش غیر مستقیم: این روش را مهمترین روش کارمندیابی گفته اند که از طریق نشر اعلانات، روزنامه، جراید، مجلات و غیره صورت میگیرد. باید اظافه کرد که این روش پر مصرف ترین روش میباشد.
3. روش وسطی: این روش کم مصرف ترین روش بوده که از طریق آژانس های کاریابی خصوصی دولتی و یا ارتباط گرفتن با اتحادیه های کارگری انجام شده میتواند.

س - 23 استخدام به چند نوع بوده هر کدام را نام بگیرید؟

ج- 23: استخدام به دو نوع است:

1. استخدام رسمی: عبارت از پذیرفتن شخص مناسب توسط حکم رسمی به اساس اهلیت، شایستگی و لیاقت و همچنان قانون میباشد.
2. استخدام قراردادی: درین نوع استخدام شخص به صورت مؤقتی و در یک مدت معین پذیرفته میشود. باید یادآور شد که یک شخص در دو ارگان چی دولتی باشد یا خصوصی به حیث کارمند رسمی اجرای وظیفه کرده نمی تواند اما به صورت قراردادی می تواند.

س- 24 آزمایش های لازم برای انتخاب افراد را واصیح سازید؟

ج- 24: آزمایش های لازم برای انتخاب افراد قرار ذیل است:

1. آزمایش های هوش
2. آزمایش های استعداد
3. آزمایش های تعیین قوه
4. آزمایش های علاقمندی
5. آزمایش های شخصیت

س - 25 مدت اعلان پست را طبق شرایط کنونی افغانستان بنویسید؟

ج- 25: مدت اعلان بست طبق شرایط کنونی افغانستان قرار ذیل است:

1. اعلان بست های اول و دوم برای مدت 20 روز (4 هفته)
2. اعلان بست های سوم الی پنجم برای مدت 10 روز (3 هفته)
3. اعلان بست های ششم الی هشتم برای مدت 10 روز (2 هفته)

س – 26 درباره معرفی کارمند جدید در پست معلومات؟

ج- 26: در برنامه معرفی کارمند جدید مدیریت منابع بشری نقش مهم و اساسی را دارد و باید برای کارکنان جدید یک برنامه معرفی جدید تهیه نماید. نخستین روز های وظیفه جدید بسیار مهم است زیرا کارمند جدید یک برداشت خاصی از مدیریت پیدا میکند یعنی وی از فضای کاری، مسلکی بودن، ارتباط بین کارکنان و روش رهبری و غیره مسائل چگونه برداشت می نماید و چه نوع مفکوره برایش ایجاد میشود پس مدیر منابع بشری باید تمام ضروریات را جهت آماده ساختن آغاز خوب برای وظیفه جدید فراهم نماید. جهت متینق شدن از اجرای کارمند جدید و مؤثریت آن دوره آزمایشی در ابتدای وظیفه یک جنبه بسیار مهم مدیریت منابع بشری میباشد که باید با نکات مهم آن در نظر گرفته شود.

س – 27 محل کار جدید باید چگونه باشد؟

ج- 27: محل کار جدید جایی را گویند که یک انسان به صفت کارمند در یک مدیریت جذب و وظیفه جدید در یکی از محلات به وی داده میشود. محل کار جدید برای کارمند از لحاظ مصوّنیت، امنیت و رازداری تأمین باشد و هم چنان برای وی موضوعات ذیل در نظر گرفته شود:

میز و چوکی مناسب، تیلفون، کمپیوتر، ماشین چاپ، ارتباطات انترنیتی، لوحة عقب دروازه که کارمند مسؤول کدام بخش است وغیره مسائل مهم دیگر.

س- 28 درمورد پلان نمون وقت معلومات بدهید؟

ج- 28: پلان نمودن نادرست در حقیقت یک پلان ناقص و به معنی از دست دادن کافی وقت میباشد. برنامه های کاری باید به درستی نظریه وقت تنظیم شوند و همچنان وقهه ها در میان وظایف پلان شده نیز شامل پلان باشد. مثلاً زمانیکه یک جلسه پلان شده باشد که به ساعت دو بعد از ظهر اختتام یابد، برای سی دقیقه وقت اضافی نیز باشد پلان گردد.

روش های کاری سالانه و شباهه روزی برای هر موسسه و هر فرد فرق میکند. در رژیم(روش، طرز) کار سالانه باید روزهای تعطیل عمومی مد نظر گرفته شود. در بعضی موسسات میتوان از روزهای تعطیل برای امور کمکی و فرعی کار گرفت. دوام کار و وقت کار در هر موسسه و دفتر فرق میکند و میتوان آنرا نظر به تقلیل و حجم کار تنظیم کرد.

س – 29 درمورد مشخصات هدف معلومات بدهید؟

ج- 29: مشخصات هدف قرار ذیل اند:

1. هدف باید واضح و مشخص باشد. به هر اندازه که هدف مشخص و روشن باشد به همان اندازه قابل تطبیق و وقابل تحقق میباشد.
2. قابل سنجش باشد. یعنی هدف باید به اساس منابع و امکانات موجود و شرایط محیط از قبل سنجش گردد و برای اینکه منابع به هدر نزود برای سنجش هدف غور و دقت بیشتر شود.

.3. هدف باید قابل حصول باشد.

.4. هدف باید واقعیت‌بازد. یعنی خیالی نباشد بلکه واقعیت داشته و روی حقایق بنا یافته باشد.

.5. دارای محدوده زمانی باشد. یعنی برای رسیدن به هدف زمان معین باشد.

س - 30 مفهوم هدف را در مدیریت منابع بشری واصح سازید؟

ج- 30- در عمل مدیریت منابع بشری مقاصد خود را با رسیدن به اهداف بدست می آورد. این اهداف معیار هستند که فعالیت ها نسبت به آنها ارزیابی می‌شوند. در برخی موارد این اهداف به وقت مورد تقدیر نیروی انسانی قرار گرفته و بصورت یک مکتوب ارائه می گردد. اما غالباً اهداف بصورت رسمی بیان نمی شوند. در هر صورت اهداف فعالیت مدیریت منابع بشری را در عمل هدایت می‌کند.

بخش پنجم :سوالات و جوابات بخش اساسات اداره(منجمنت)

س - 31 اداره را تعریف نمائید؟

ج- 31: اداره در لغت به معنی دور دادن، چرخاندن و به گردش درآوردن را گویند. در اصطلاح عبارت است از عوامل انسانی(اشخاص موجود در اداره) و مادی(اشیای موجود در اداره) است که برای رسیدن به هدف باهم جمع می‌شوند. ویا اداره عبارت است از یک نظام(روش،نظم، نظم دادن) اجتماعی است که به اساس روش‌های خاصی بنا نهاده شده که در آن عده زیادی از افراد برای رسیدن به اهداف خاصی باهم کارمی‌کنند.

س - 32 مدیریت را تعریف نمائید؟

ج- 32: مدیریت عبارت است از آن عامل انسانی می‌بایشد که چرخ های یک اداره را به گردش در آورده و مسیر آنرا مشخص می‌سازد. ویا به بیان دیگر، مدیریت عبارت است از نیروی مادی و انسانی است که بخاطر رسیدن به هدف مشخص باهم کار می‌کنند باحد اقل(کمتر) مصرف و باکمترین زمان.

س - 33 عناصر مهم اداره و مدیریت را نام بگیرید؟

ج- 33: عناصر مهم اداره و مدیریت قرار ذیل اند:

.1. هدف

.2. منابع

.3. مؤثریت

.4. مثمریت

.5. جوانب ذیدخل

س - 34 مؤثثت یا مثمریت چه فرق دارد؟

ج- 34: مؤثریت عبارت از اجرای فعالیت‌های درست میباشد که در آن زیادتر کیفیت مطرّح است.

مثمریت عبارت است از اجرای درست فعالیت های مبیا شد، که در اجرای کارها باید دقیق و بیشتر شود که مصرف کم اما سود بیشتر بدهست آید. درینجا بیشتر کمیت (مقدار) مهم است. که چطور از منابع کم کمیت زیاد (باقمترین وقت و قیمت نسبتاً خوب) بست بیاریم در مثمر بست نقاط ذلک قابل بحث است.

- کمتر 1 قیمت 2 وقت 3 وقت

س - 35 منابع را تعریف نموده درباره انواع آن معلومات دهید؟

ج-35: منابع عبارت از سر ماهه مادی، و معنوی سازمان میباشد اندواع آن:

۱. منابع انسانی: مدیر و کارکنان.
  ۲. منابع مالی: بودجه سازمان که ازان برای تهیه ضروریات سازمان استفاده میشود.
  ۳. منابع فزیکی: وسایل و تجهیزات سازمان. مثل میز، چوکی،...
  ۴. منابع غیرمحسوس: جای که تمام معلومات ها در رابطه به سازمان وجود دارد. مثل در رابطه به مشتریان.

س - 36 چوناب ذی دخل شامل کدام اشخاص است و اضیح سازید؟

ج- 36: جوانب ذیدخل عبارت از اشخاصی اند که در سازمان و فعالیت های آن سهم، منفعت و یا تمایل داشته باشند. شامل اشخاص ذیل است:

سهم گیرندگان	1.
کارمندان و مام	2.
مشتریان	.3
عرضه کنندگان	.4
افراد محل	.5

- 37 شخص مدیر را در لغت و اصطلاح واضح ساز بدم.

ج-37: مدیر در لغت به معنی اداره کننده و کارگردان میباشد و در اصطلاح مدیر شخصی است که مسؤولیت عملکرد تیم کارهای خود را ایه عده دارد

۳۸- سیستم ایمنی اداره و منحصربه فرد کنید؟

ج- 38: سیستم از نقطه نظر منجمنت عبارت از مجموعه ارگان(عضو) ها و دیپارتمنت های یک سازمان میباشد که آنها با خاطر سیدن به یک هدف تحت قه اعد احمدشت کا باهم کار میکنند

تعریف عمومی سیستم: عبارت است از یک سلسله روشهای وابسته به یکدیگر میباشد که با انجام هر روش میتوانیم بخشنی از اهداف خود را بدست بیاوریم. و یا چندین جز مرتبه به یکدیگر میباشد که در صورت بروز مشکل در یک جز تمام جزهای دیگر متضرر نمیشود.

س - 39 استراتژی را تعریف نماید؟

ج- 39: استراتئی (راهبرد، سیاست) عبارت از برنامه جامع (مکمل)، واحد و کامل است که با خاطر رسیدن به اهداف کمک میکند. پلان نقشه کوچک از چیزی و یا طرح قبلی است که جز استراتئی میباشد.

س - 40 پلان را تعریف نموده و انواع آن را نام ببرید؟

ج- 40: پلان طرح قبلی است برای رسیدن به هدف به شکل منظم و سیستماتیک. انواع:

1. پلان کوتاه مدت: الی 6 ماه
2. پلان میان مدت: یک الی 5 سال
3. پلان طویل مدت: بیشتر از 5 سال

س - 41 درمورد تشکیل معلومات بدهید؟

ج- 41: تشکیل (چیزی را شکل و صورت دادن، ساختن): تشکیل مترادف کلمه سازمان. چون یک تشکیل بنابر اهداف یک سازمان روی کارگرفته میشود بناءً در باره تشکیل تعریف مشخص وجود ندارد و بنابر با آن هم نتایجی میتوان گفت تشکیل عبارت است از تقسیم بندی وظایف بین کارکنان، تعین حدود (جمع حد) صلاحیت و مسؤولیت، تعین روابط منطقی واحد ها و سلسله مراتب در یک اداره میباشد. در ایجاد تشکیل سه عنصر خیلی مهم است. تشکیل منظم، موجودیت اشخاص و مسایل مالی.

س - 42 اصول اساسی اداره و مدیریت را نام بگیرید؟

ج- 42: 9 اصل اداره و مدیریت قرار ذیل است:

1. هماهنگی
2. سلسله مراتب
3. تخصص
4. وحدت در فرماندهی
5. جیوه نظارت
6. اختیار و مسؤولیت
7. تعدل
8. انعطاف پذیری

9. کار رابی

س - 43 موضوع مهم در اصل وحدت و فرماندهی را بنویسید؟

ج- 43: وحدت در یک اداره باعث ایجاد هماهنگی شده و از پراکندگی کارها جلوگیری میکند.

س - 44 اهمیت اداره و مدیریت را واضح سازید؟

ج- 44: اهمیت اداره و منجمنت قرار ذیل است:

1. حصول اهداف به شیوه درست.

2. کاهش مصارف.

3. تکمیل فعالیت‌ها.

4. قناعت و رضایت مشتریان و تمویل کنندگان.

س - 45 وظایف خاص مدیریت را واضح سازید؟

ج- 45: 1- پلانگذاری 2- سازماندهی 3- استخدام 4- رهبری 5- کنترل

س - 46 کنترول به چند نوع بوده هریک را نام بگیرید؟

ج- 46: کنترل سه نوع میباشد:

1. کنترل یا نظارت آینده نگر (قبل از شروع کار): این نوع کنترل زمانی استفاده میشود که بتوان تغییرات احتمالی در شرایط محیطی و میزان پیشرفت احتمالی فعالیت هارا به موقع پیش بینی کرد. این نوع کنترل برای مدیران نسبت به کنترل حال و کنترل گذشته نگر دارای اهمیت خاص میباشد.

2. کنترل حال نگر (در جریان فعالیت یا عمل): درین نوع کنترل عملیات هر مرحله، از برنامه در زمان اجرای آن تحت کنترل قرار میگیرد و کوشش میشود تا حین اجرای عملیات فعالیت‌های ناقص اصلاح گردد و از ایجاد نواقص بیشتر جلوگیری شود.

3. کنترل گذشته نگر (در ختم کار): این نوع کنترل پس از پایان یافتن فعالیت‌ها صورت گرفته و نتایج با اهداف و پلان ها مطابقت داده میشود.

س - 47 درباره سطوح مدیریتی معلومات بدھید؟

1. ج- 47: سطح بالایی منجمنت(مدیریت عالی): منجمنت استراتژیکی عبارت از تشخیص وظایف و محیطی که این وظایف در انجراف می‌پذیرد. منجمنت سطح‌های بالایی برای رسیدن به اهداف طویل المدت در یک مدت معین وظیفه دارد.

2. سطح میانه منجمنت: این سطح با پلان گذاری تدبیر و تصمیم‌گیری در مورد بهترین شیوه برای انجام عمل و کنترل سرو کار دارد و همچنان برای رسیدن به اهداف متوسط المدت کار میکند. این سطح منجمنت ندرتاً مواردی که توسط سطح بالا گفته میشود را باید انجام دهد.

3. سطح پایین منجمنت: این سطح بصورت مستقیم مسؤولیت پلانگذاری و کنترل فعالیت های کارکنان را به عهده دارد تا به اهداف سطح بالایی مطابقت حاصل نماید. یعنی این سطح برای رسیدن به اهداف کوتاه فعالیت می کند.

س - 48 اشکال ارتباطات را نام بگیرید؟

ج- 48: اشکال ارتباطات قرار ذیل است:

ارتباطات حیوانات، ارتباطات میان فردی، ارتباطات درون فردی، ارتباطات عمومی، ارتباطات فرهنگی، ارتباطات به وسیله کمپیوتر و انترنیت، تبلیغات، روابط عمومی، ارتباطات غیر شفاهی.

س - 49 درباره اداره رسمی و غیر رسمی معلومات بدھید؟

ج- 49: اداره رسمی: عبارت از اجتماع یک عده از افرادی میباشد که تحت رهبری سلسله مراتب اداری به منظور تحقق بخشنده هدف های معین به همکاری همیگر به وجود می آید. درین اداره وظایف و مسؤولیت های هر کارمند مشخص و معین میباشد.

اداره غیر رسمی: روابط افراد نظر به اهداف و مقاصد مشخصه هر فرد یا گروه بوده که بدون در نظر داشت رهبری سلسله مراتب اداری ایجاد میشود. این اهداف با اهداف اداره رسمی هیچ سروکار نداشته و خاص این ارتباطات ناشی از غریزه های اجتماعی و یا تمایلات طبیعی انسانها میباشد. این اداره خود به خود در چوکات اداره رسمی بدون در نظرداشت اهداف اداره رسمی و بدون کدام تشکیل بین افراد بوجود می آید.

س - 50 درمورد صرفه جویی در اداره معلومات بدھید؟

ج- 50: مسئله مهم دیگر در تشکیل اداره صرفه جویی در مصارف است. به هر اندازه که طبقات و واحد های اداره زیاد باشد به همان اندازه مشکلات ارتباطات و مصارف اداره زیاد خواهد بود. زیرا هر واحد جدید که تأسیس میشود به کارمندان، ساختمان، معاشر وسایل وغیره ضرورت دارد ازینجاست که مسئله صرفه جویی را در تشکیل اداره باید در نظر گرفت. در جایی که یک واحد اداری بتواند از عهده همه مسؤولیت ها بیرون آید ایجاد واحد دیگر غیر منطقی است چون فقد مصارف را زیاد کرده و ایجاد ارتباطات را نیز به مشکل مواجه میکند.

تشکر زیاد از صفو اللہ جان اول نمره صنف بانکداری "الف"

که سوالات با جوابات آن در اختیار ما قرار دادند.